

*Oana-Maria MITU**

**DOCUMENTE PRIVIND FAMILIA REGALĂ A ROMÂNIEI DIN
PATRIMONIUL BIBLIOTECHII V. A. URECHIA – GALAȚI,
SECȚIA COLECȚII SPECIALE**

**Documents concerning the Royal Family of Romania in the Patrimony of
„V. A. Urechia” Library of Galati, Special Collections Section**

Abstract: The Dynasty's role in the political, economical and social development of Romania can neither be disputed nor undermined. The Dynasty was very important for Romania from the establishment of the country in 1866 up to 1947. During this period, the country experienced political stability and came to be known as one of the most respected European states, at least in Eastern Europe. This study intends to bring to light the patrimonial documents contained by the Special Collections Section of the Galati Library that are in reference to the Royal Family. The historical importance of these documents is significant as they help us recreate an era, as well as follow the daily events in the lives of the members of the Romanian royal family. Almost all of the documents on record are original and many of them are one-of-a kind pieces.

Keywords: Royal Family, Romania, documents, „V. A. Urechia” Library, Galați.

*

O mare parte din pătura politică a țării a sprijinit activ acțiunile și hotărârile dinastiei române. Una dintre persoanele care a pătruns mai mult decât ceilalți în intimitatea Familiei Regale a fost marele literat Vasile Alexandrescu Urechia. Acesta a colaborat atât din punct de vedere politic cu regele Carol I, activând ca ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice și organizând îndeaproape cu regele festivitățile încoronării, dar și din punct de vedere literar, fiind adeseori invitat de către regina Elisabeta la seratele acesteia. Vasile Alexandrescu Urechia a fost devotat dinastiei române și i-a adus unul dintre cele mai frumoase omagii – o dată cu înființarea Bibliotecii în orașul Galați și până în anul dispariției sale, acesta a adunat

* Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați; mituoana@ymail.com.

consecvent materiale despre activitatea Familiei Regale. Din păcate, aceste materiale nu acoperă decât perioada anilor 1866-1901, așadar mai puțin de jumătate din intervalul în care destinul țării a fost condus de către monarhie. Cu toate acestea, cantitatea și calitatea documentelor reprezintă un sprijin deosebit în reconstituirea istoriei acelei epoci și a activităților desfășurate de membrii Familiei Regale, fie ele de natură oficială, fie din spectrul vieții particulare. Majoritatea elementelor incluse în lucrarea de față este compusă din documente originale, iar câteva, deloc nesemnificative ca importanță, sunt unicate. Multe dintre ele nu se regăsesc în patrimoniul altor instituții de cultură, mai ales având în vedere faptul că, în cazul fotografiilor, de exemplu, au fost colectate de istoricul V. A. Urechia în situații particulare.

Documentele au fost introduse în patrimoniul Bibliotecii chiar de la fondarea acesteia în anul 1890, iar acest fond al regalității a fost în mod constant îmbogățit de către V. A. Urechia de-a lungul anilor. În prezent, datorită vechimii documentelor și a importanței lor, ele se regăsesc în cadrul secției Colecții Speciale a Bibliotecii. Pe parcursul cercetării Fondului Regalitate ne-am sprijinit pe studiul dosarelor de arhivă ale Bibliotecii, pe Catalogul General tipărit între anii 1899-1901 care cuprinde listele cărților și documentelor înscrise în patrimoniul instituției de la înființarea sa, pe dosarele conținând foi volante și pe documente de sine-stătătoare (fotografii, litografii, acte, tipărituri, manuscrise). Documentele studiate fie fac referire directă la membrii Familiei Regale, fie ne sprijină, prin conținutul lor, să obținem informații despre aceștia cum ar fi societățile patronate, participări la evenimente sau date despre programul zilnic. Documentele au fost ordonate în funcție de cota dosarului în care au fost găsite, apoi în funcție de poziția lor în respectivul dosar (în cazul foilor volante sau a documentelor legate în arhive) sau în funcție de numărul lor de inventar (în cazul fotografiilor). Toate prescurtările sunt proprii documentelor și au fost transcrise întocmai.

1. Donația Regelui Carol I către Biblioteca „V. A. Urechia”

În urma unei vizite regale întreprinse în luna septembrie 1893, la 5 mai 1894 biblioteca din Galați primea o donație din partea Regelui Carol I constând în 39 de titluri cuprinse în 52 de volume¹ și 23 de medalii². Donația regală este consemnată în limba franceză de către bibliotecarul Valeriu Surdu în Arhiva istorică XXIV din anul 1894³ între paginile 13-16: *Primită la 5 Maiu 1894. Lista cărților și medaliilor*

¹ *Catalogul General al Bibliotecii Publice „V.A. Urechia” din urbea Galați (1890-1901)*, 3 volume, București, Imprimeria Statului, 1899-1901, pp.148-150. Volumele sunt înscrise sub Numerele Curente 13.569-16.620.

² 23 de titluri în 31 de bucăți.

³ Număr inventar 473721, Cotă V 1894.

dăruite de către M. S. Regele la Biblioteca Urechia din Galați. Înregistrarea din această arhivă este succintă; de exemplu, în cazul a 18 volume bibliotecarul nu a mai notat toate numele de autori și de titluri, ci a menționat doar numeric cuprinsul colecției *Bibliothèque des Sciences Contemporaines*.

Donația de cărți a Regelui Carol I a fost compusă din:

13.569. Schrader F. [Prudent F., Antoine E.], *Atlas de géographie moderne*. Paris 1892. 1 vol. folio cartonat. Cotă H III 167. Număr inventar 323.899.

13.570-13.575. Guérin P., *Encyclopédie universelle* (lettres, sciences, arts, dictionnaires). Paris 1891/2. 6 vol. 4° cartonat. Cotă V 2332. Număr inventar 392.003(1), 392.004(2), 377.978(3), 392.005(4), 392.006(5), 392.007(6). Pe toate volumele se regăsește însemnarea *Donațiune Institutului Urechia, de la M.S. Regele Carol I. 5 Mai 1894. V.A. Urechia*.

13.576. Guillemin A., *Le monde physique. La Pesanteur et la gravitation universelle*. Paris 1881. 1 vol. 8° cartonat.

13.577. Guillemin A., *La Lumière*. Paris 1882. 1 vol. 8° cartonat. Cotă IV 1239(2). Număr inventar 369.473.

13.578. Guillemin A., *Le Magnétisme et l'électricité*, Paris 1882. 1 vol. 8° cartonat.

13.579. Guillemin A., *La Chaleur*. Paris 1884. 1 vol. 8° cartonat. Cotă IV 1239(4)di. Număr inventar 334.813.

13.580. Guillemin A., *La Météorologie*. Paris 1885. 1 vol. 8° cartonat. Cotă 1239(5)d. Număr inventar 334.812.

13.581. Bouillet N., *Dictionnaire universel d'histoire et de géographie*. Paris 1893. 1 vol 8° cartonat. Cotă IV 3245. Număr inventar 376.441.

13.582. Bouillet N., *Dictionnaire universel des sciences, des lettres et des arts*. Paris 1893 (ediția XIV). 1 vol. 8° cartonat. Cotă III 860. Număr inventar 334.819.

13.583-13.584. Lübke Wilk., *Essai d'histoire de l'art*. Trad. par Koëlla C.Ad. Paris 1886/7. 2 vol. 8° cartonat.

13.585. Guyau M., *L'Irréligion de l'Avenir. Étude sociologique*. Paris 1893. 1 vol. 8° cartonat.

13.586. Guyau M., *La Morale anglaise contemporaine*. Paris 1885. 1 vol. 8° cartonat. Cotă II 3695. Număr inventar 313.752. Însemnare pe pagina de titlu *Donațiune dela M.S. Carol I. 5 Mai 1894*.

13.587. Guyau M., *Esquisse d'une morale sans obligation, ni sanction*. Paris 1893. 1 vol. 8° cartonat.

13.588. Guyau M., *Éducation et Hérité. Étude sociologique*. Ediția a III-a. Paris 1892. 1 vol. 8° cartonat. Cotă II 237. Număr inventar 307.783. Însemnare pe pagina de titlu *Donațiune dela M.S. Regele Carol I. V.A. Urechia*.

13.589. Guyau M., *L'Art au point de vue sociologique*. Paris 1889. 1 vol. 8° cartonat.

- 13.590.** Mortillet G., *La préhistorique. Antiquité de l'homme*. Paris 1885. 1 vol. 8° cartonat. Cotă I 6825. Număr inventar 337.414.
- 13.591. Lanessan I.L., *La botanique*. Paris 1883. 1 vol. 8° cartonat.
- 13.592. Roule L., *L'embryologie générale*. Paris 1893. 1 vol. 8° cartonat.
- 13.593.** Pauvelle Dr., *La physico-chimie, son rôle dans les phénomènes naturels, astronomiques, géologiques et biologiques*. Paris 1889. 1 vol. 8° cartonat. Cotă I 6828. Număr inventar 337.411.
- 13.594. Topinard P. Dr., *L'anthropologie*. Paris 1884. 1 vol. 8° cartonat.
- 13.595.** Letourneau Ch., *La biologie*. Paris 1891. 1 vol. 8° cartonat. Cotă II 9110. Număr inventar 337.424.
- 13.596.** Larbaletriér Alb., *L'agriculture et la science agronomique*. Paris 1888. 1 vol. 8° cartonat. Cotă I 6827. Număr inventar 337.413.
- 13.597.** Guynot Y., *La science économique*. Paris, 1887. 1 vol. 8° cartonat. Cotă I 6824. Număr inventar 337.410.
- 13.598.** Véron Eug., *La morale*. Paris, 1884. 1 vol. 8° cartonat. Cotă I 8084. Număr inventar 349.138.
- 13.599.** Lefèvre A., *La religion*. Paris 1892. 1 vol. 8° cartonat. Cotă II 624. Număr inventar 323.426.
- 13.600. Lefèvre A., *La philosophie*. Paris 1884. 1 vol. 8°.
- 13.601. Issaurat C., *La pédagogie, son évolution et son histoire*. Paris 1886. 1 vol. 8°.
- 13.602.** Letourneau Ch., *La sociologie d'après l'ethnographie*. Paris 1892. 1 vol. 8°. Cotă I 6823. Număr inventar 337.409.
- 13.603. Véron Eug., *L'esthétique*. Paris 1890. 1 vol. 8°.
- 13.604. Bordier A. Dr., *La géographie médicale*. Paris 1884. 1 vol. 8°.
- 13.605.** Mougeolle P., *Les problèmes de l'histoire*. Paris 1886. 1 vol. 8°. Cotă II 3868. Număr inventar 314.651.
- 13.606.** Hovelacque A., *La linguistique*. Paris 1887. 1 vol. 8°. Cotă actuală I 6822. Număr inventar 337.415.
- 13.607.** Donnat L., *La politique expérimentale*. Paris 1891. 1 vol. 8°. Cotă I 6826. Număr inventar 337.416.
- 13.608-13.611.** Weber G. Dr., *Histoire contemporaine 1830-1872*. Paris 1875. 4 vol. 8°. Cotă I 6739. Număr inventar 337.417(1), 337.418(2), 337.419(3), 337.420(4). Fac parte din colecția *Histoire universelle* în 13 volume.
- 13.612-13.613. Weber G. Dr., *Histoire du moyen âge*. Paris 1874. 2 vol. 8°.
- 13.614. Weber G. Dr., *Histoire ancienne, les peuples orientaux*. Paris 1870. 1 vol. 8°.
- 13.615.** Weber G. Dr., *Histoire romaine*. Paris 1870. 1 vol. 8°. Cotă II 12.071. Număr inventar 355.997.

13.616 Weber G. Dr., *Histoire greque. Les peuples orientaux*. Paris 1870. 1 vol. 8°. Cotă II 10.315. Număr inventar 350.828. însemnare pe pagina de titlu *Donațiune dela M.Sa Regele*.

13.617-13.620. Weber G. Dr., *Histoire moderne*. Paris 1875. 4 vol. 8°. Cotă actuală I 4906.

După cum se poate observa, toate volumele au fost tipărite la Paris în perioada 1870-1893. Ele sunt în limba franceză și acoperă un spectru larg de domenii: geografie, litere, artă, fizică, istorie, religie, sociologie, morală, antropologie, biologie, agronomie, economie, pedagogie, botanică, chimie. Din păcate, din această donație valoroasă atât din punct de vedere istorico-documentar, cât și din punctul de vedere al bibliologiei și bibliofiliei, nu s-au păstrat astăzi în patrimoniul Bibliotecii „V. A. Urechia” decât 35 de volume⁴.

În ceea ce privește medaliile donate de către Regele Carol I Bibliotecii din Galați, lista acestora se regăsește în *Arhiva XXIV pe anul 1894*, dar și în *Arhiva CXIV*⁵ într-un inventar din anul 1966 - *Inventarul medaliilor comemorative și aniversare 1894-1929*. În prima listă întocmită de bibliotecarul Valeriu Surdu toate denumirile medaliilor au fost transcrise în limba franceză. Inventarul refăcut în anul 1966 conține și informații privitoare la metalele din care erau confecționate medaliile. Acestea nu se mai află astăzi în patrimoniul Bibliotecii, fiind predate Muzeului de Istorie din Galați în perioada 1948-1949⁶, alături de alte prețioase obiecte care se aflau în muzeul constituit de V. A. Urechia.

Medaliile donate de Regele Carol I în anul 1894 au fost următoarele:

- De l'Exposition internationale d'hygiène á Londres avec l'effigie de S.M.I. la Reine Victoria 1893. O medalie din aur.
- Du 600ème anniversaire de la Confédération Helvétique 1891. O medalie din argint.
- De l'Exposition allemande á Londres en 1891, avec l'effigie de S.M. l'Empereur d'Allemagne. O medalie din bronz.
- Médaille commémorative du baptême du Prince Carol de Roumanie. O medalie din aur și o medalie din argint.
- Du jubilé du professeur Roch á Berlin avec son effigie. O medalie din bronz.
- Médaille commémorative de la fondation du nouvel Empire germanique.
- Médaille commémorative de la visite de l'Empereur d'Allemagne au Roi du Württemberg en 1893, avec les effigies des deux souverains. O medalie din bronz.

⁴ Însemnate prin boldarea Numărului Curent din *Catalogul General*.

⁵ Număr inventar 473779. Cotă F V 30.

⁶ Oneț, Valentina, *Vizita Regelui Carol I la Galați și donația regală către Biblioteca "V.A. Urechia" (1893)*, în: *Buletinul Fundației Urechia*, Anul 7, numărul 10, Noiembrie 2009, p.46.

- Médaille commémorative de la naissance de la Princesse Marie de Roumanie 1870. O medalie din bronz.
- Médaille commémorative de la visite de l'Empereur d'Allemagne au Roi d'Italie 1889. O medalie din bronz.
- Médaille inaugurale de Castel-Pelesch 1883. Două medalii din bronz.
- Médaille commémorant la Fondation de l'Académie Roumaine. O medalie din bronz.
- Médaille Ion Bratianu. Una argint. O medalie din bronz.
- Médaille du centenaire de Marie Thérèse. O medalie din bronz.
- Médaille du centenaire de Christoph Colomb et de l'Exposition de Chicago. O medalie din aur.
- Médaille du 400ème anniversaire de la découverte de l'Amérique. O medalie din bronz.
- Médaille du Jubilé militaire du Roi de Saxe 1893. O medalie din aur.
- Médaille de la Proclamation de la Royante en Roumanie. O medalie din argint, două medalii din bronz.
- Médaille du Jubilé de S.M. le Roi Carol de Roumanie. Două medalii din bronz.
- Grande Médaille du Jubilé de S.M. le Roi Carol de Roumanie. Două medalii din bronz.
- Médaille Carmen Sylva. Două medalii din bronz.
- Médaille du mariage de S.A.R. le Prince Ferdinand avec S.A.R. la Princesse Marie de Grande-Bretagne et l'Irlande. Două medalii din bronz.
- Médaille du 90ème anniversaire du maréchal de Moltke. Două medalii din bronz.
- Calendrier solaire du Mexique. O medalie din argint.

În afara medaliilor donate de Regele Carol I, în lista inventarului Bibliotecii efectuat în anul 1966 au fost identificate alte treizeci⁷ de medalii referitoare la Regalitate:

- Podul Regele Carol I^{iu}. 1895. Două medalii din bronz.
- Medalia 1877-78. Două medalii din bronz.
- Serbarea de 25 ani de domnie a regelui Carol I^{iu} 1866-91. O medalie din argint.
- Inaugurarea podului Regele Carol I^{iu} 1895. O medalie din bronz și o medalie din alte metale.
- Expoziția cooperativelor București 1894 cu efigiile Principelui și Principesei. Două medalii din bronz.
- Proclamarea Regatului României. 14 martie 1881. Două medalii din argint.
- Botezul Principelui Carol 1898. O medalie din argint⁸ și o medalie din bronz.

⁷ 30 de titluri în 57 bucăți.

- În amintirea marilor manevre Corp. I și II de Armată 1893 cu efigia Regelui. Două medalii din bronz.
- În amintirea marilor manevre ale Armatei 1894. O medalie din bronz.
- Mărturii în amintirea Botezului Principesei Elisabeta 1894. Două medalii din argint.
- Măturie de la Botezul Principelui Carol 1898⁹. O medalie din argint și o medalie din alte metale.
- Jubileul de 25 de ani a Regelui Carol în 4 colțuri 1891. O medalie din argint și o medalie din alte metale.
- În amintirea vizitei lui Franz Iosef în București 1896. O medalie din aur.
- Recunoștință Dinastiei, Corpurilor Legiuitoare și Suveranului. Inaugurarea Podului Regele Carol. Patru medalii din bronz (două lipsă).
- Carol I Regele României Școala de Arte și Meserii București. O medalie din bronz.
- Expozițiunea generală română din 1906. Regele Carol I 1866-1906. O medalie din bronz (lipsă).
- [Congresul expozițiunei din București 1903] cu efigia Carol I Rege al României. O medalie din aur.
- Expozițiunea generală română din București 1906. Efigia dublă Carol I Domn și Primul Rege al României 1866-1906. O medalie din aur.
- Medalie dreptunghiulară în amintirea inaugurării [indesc] I. C. Brătianu, Lascăr Catargiu, M. Cogălniceanu și Al. Lahovari cu efigia Carol I 1906-1907. O medalie din bronz.
- Ferdinand Principe moștenitor al României și Maria Principesă de Marea Britanie și Irlanda. O medalie din bronz și o medalie din alte metale.
- Concurs de agricultură și industrie. Onoare muncii stăruitoare. Carol I Rege al României. O medalie din argint și o medalie din bronz. Proveniență: *dăruită de V. Surdu, rămasă de la fratele său Nicolae Surdu, fost medic Spitalul Județean din R. Vâlcea 1876-1890.*
- Mihai Sturdza Vodă – Cuza Vodă – Carol I Rege. 75 ani de la fondarea Academiei Mihăilene. 50 ani de la fondarea Universității din Iași. O medalie din argint și o medalie din bronz.
- Alexander II russorum Imperator – Carolus I rex Romaniae. Câte o medalie din aur, argint, bronz, alte metale.
- Carol I Rege al României. În amintirea jubileului de 40 ani. 1866-1905. Câte o bucată din aur, argint, bronz.

⁸ Având în vedere faptul că în anul 1966 este specificat cazul în care medaliile fac parte din donația regală, iar aceste două medalii sunt înscrise separat, este posibil ca ele să fie obiectul unei donații distincte.

⁹ Idem.

- Carol I Domn al României. Carol I Rege al României. 10 Mai 1905. Câte o bucată din aur, argint și alte metale (o bucată lipsă).
- Comuna Iași în amintirea jubileului de 40 ani de domnie a gloriosului Domn și Rege Carol I 1866-1906. *Revers*: 106-1906 1800 ani de la colonizarea Daciei de către Traian. Câte o bucată din aur, argint, bronz, alte metale.
- Carol I, Elisabeta. Rege și Regina României. În amintirea jubileului de 40 ani 1866-1906. O medalie din aur.
- Carol I Rege 1866-1891 10 Mai 25 ani. 1866 Constituția. 1877 Războiul de Independență. 1881 Regatul. O medalie din bronz și o medalie din alte metale.
- M.S. Regele Carol. Al.S.R. Ferdinand. Carol și Nicolae.
- Mircea cel Mare Domnul Ungro-Vlachiei și al Silistrei până la mare 1386-1418 și Carol cel Mare al României 1913. O medalie din aur.

2. Foi volante

Cotă FV (1), Număr inventar 473793, Conținut dosar: afișe, programe spectacole.

1. Palatul Ateneului organizează o „Expoziție de artă casnică” în folosul societății Tîbișoi¹⁰. Sub patronajul M. S. Reginei.
2. Scrisoare publicitară a lui V. A. Urechia datată 19 Decembrie 1894 care anunță debutul pianistei Cobălcescu¹¹ în România. Sub patronajul și în prezența Reginei Elisabeta.

Cotă FV (2), Număr inventar 473794, Conținut dosar: afișe, programe spectacole.

3. *România și Însurăteii Regali, 29 Decembrie 1892*. Broșură dedicată AALLRR Principesei Maria și Principelui Ferdinand. Conține o poezie a lui Sava N. Șoimescu¹². Format A6 cartonat. Tipărită la București, Tipografia Modernă. Gregorie Luis. 1893.

¹⁰ Una dintre numeroasele societăți caritabile patronate de Regina Elisabeta, societatea condusă de doamna Brăiloiu distribuia îmbrăcăminte copiilor și venea în ajutorul familiilor în caz de boală sau de incapacitate de muncă a părinților.

¹¹ Este vorba despre Eufrosina Cobălcescu (1863-1892?), singurul copil al lui Grigore Cobălcescu, primul profesor de geologie și mineralogie de la Universitatea din Iași și profesor al lui Emil Racoviță. Eufrosina studiază pianul la Viena. După sinuciderea tatălui său la Iași, ea însăși se va sinucide la București.

¹² Sava N. Șoimescu (1837-1899), cunoscut în epocă mai ales după publicarea în 1878 a volumului *Virtutea militară*, culegere de poezii patriotice inspirate de Războiul de Independență.

4. Cântare inaugurală a reprezentației date la Teatrul Național în 24 Ianuarie 1893 în onoarea sosirii în București a Altețelor Lor Regale Principele Ferdinand și Principesa Maria a României. Broșură. Format A5 cartonat.
5. Afiș al Circului Regal Român „C. Sidoli”¹³ din data de 4 Aprilie 1895. Reprezentație în beneficiul Societății Pensionarilor, sub patronajul Reginei, cu participarea întregii Curți Regale.
6. Afiș al Catedralei Sf. Iosif¹⁴. Concert religios patronat de Regina Elisabeta, datat 24 Mai/5 Iunie 1895.

Cotă FV (3), Număr inventar 473795, Conținut dosar: afișe spectacole, reclame.

7. Afiș al Teatrului Central pentru spectacolul „Crinul Vieții” pentru zilele de 1 și 2 Aprilie 1922. Spectacol după o poveste scrisă de Regina Maria¹⁵.
8. Revistă pentru reclama firmei de ciocolată *G. Dobriceanu*. Include o scrisoare a doamnei Zoe Bengescu¹⁶, Doamnă de Onoare a Reginei, care transmite laudele și mulțumirile Reginei Elisabeta și ale Principesei Maria față de produsele firmei.
9. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României*¹⁷. 14 Mai [1897], orele 2 după-amiaza. „Ușoara ameliorare de astă dimineață se menține. Temperatura ceva mai ridicată. Pulsul și respirațiunea bună”.
10. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României*. 14 Mai [1897], 6 ore seara. „Situațiunea îngrijorătoare tot mai persistă, totuși starea generală este mai bună. Complicațiunea pulmonară evoluează regulat”.
11. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României*. 15 Mai 1897, orele 8 dimineața. „Starea ASR Principelui Ferdinand s-a modificat într-un mod favorabil; pericolul imediat amenințător, ce provenea din complicațiunea pulmonară,

¹³ Circul Sidoli a fost primul circ stabil întemeiat în România (în anul 1874 la București). A fost condus de Teodor Sidoli, apoi de fiul acestuia, Cezar.

¹⁴ Catedrala Sfântul Iosif aparține Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București și a fost construită între anii 1875-1883.

¹⁵ *Crinul vieții* (*Lily of life* sau *Le lys de la vie*) a fost prima poveste a Reginei Maria care a fost publicată. În anul 1912 s-a tipărit la București varianta în limba engleză, iar în anul 1913 Editura Socec a publicat varianta în limba română după traducerea Elenei Perticari Davila. Câțiva ani mai târziu, povestea va fi pusă în scenă de dansatoarea americană Loie Fuller (1862-1928), prietenă a Reginei Maria.

¹⁶ Zoe Bengescu, născută Rosetti (1852-1913), Domnișoară de Onoare a Reginei Elisabeta între anii 1873-1878 și Doamnă de Onoare între 1891-1913.

¹⁷ Principele Ferdinand se îmbolnăvește în anul 1897 de o formă gravă de febră tifoidă. Deși eforturile medicilor au dus, după o lungă suferință, la vindecarea sa, mai multe mărturii ale vremii ne spun că viitorul Rege al României a rămas cu o paloare a tenului și o slăbiciune care îl vor chinui tot restul vieții.

este înlăturat. Noaptea bună cu un somn liniștit. Pulsul și respirațiunea foarte bune. Căldura mult scăzută. Dr. Cantacuzino¹⁸, Dr. Buicliu¹⁹, Dr. Kremnitz²⁰”.

12. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 15 Mai 1897, orele 12 din zi.* „Situățiunea aproape aceeași ca la orele 7 ½ de dimineață. Temperatura însă ceva mai ridicată. Somnul continuă liniștit. Dr. Cantacuzino, Dr. Buicliu, Dr. Kremnitz”.

13. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 15 Mai 1897, orele 9 ½ seara.* „Temperatura mai ridicată decât la amiază, mai scăzută însă decât la 5 ore. Pulsul bun și regulat. Oarecare jenă respiratorie. Tusea către seară mai frecventă. Aceste simptome ne face a ne teme de ivirea unui nou focar pulmonar. Totuși starea generală se menține bună. Dr. Cantacuzino, Dr. Buicliu, Dr. Kremnitz”.

14. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 16 Mai 1897, 5 ore dimineața.* „Jena respirațiunii a mers progresând. Noaptea până la ora 1 despre ziuă a fost neliniștită și fără somn. La acel moment a survenit o criză violentă de neputință respiratorie cu slăbiciune completă a inimii. Prin diferitele mijloace întrebuințate criza a putut fi ceva atenuată; pericolul însă al unei opriri a băților inimii persistă încă, însoțit de toate consecințele lui fatale. Dr. Cantacuzino, Dr. Buicliu, Dr. Kremnitz”.

15. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 16 Mai 1897, orele 8 dimineața.* „Starea amenințătoare se menține încă cu prea puțină ameliorare”.

16. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 16 Mai 1897, orele 12 din zi.* „Starea generală a Alteței Sale Regale ameliorându-se puțin, o nouă examinare a devenit posibilă. S-a constatat că, după cum se bănuise deja de ieri seară, la baza pulmonului stâng, s-a format un nou focar de bronco-pneumonie. Puterea inimii ceva mai mare. Cu toată ameliorarea aparentă însă, temerile formulate de buletinul de la orele 8 dimineața persistă încă”.

17. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 16 Mai 1897, orele 5 seara.* „Ușoara ameliorare în starea generală a Alteței Sale Regale continuă treptat de la orele 12. Pericolul ceva mai împuținat, nu însă înlăturat”.

18. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 16 Mai 1897, orele 10 seara.* „Ameliorarea se menține. Alteța Sa Regală doarme liniștit”.

¹⁸ Dr. Ioan Cantacuzino (1863-1934), fondatorul Școlii Române de Microbiologie.

¹⁹ Dr. Christea Buicliu (1857-1916), de origine armenească, unul dintre promotorii Școlii Românești de Neurologie Psihiatrică. A fost unul dintre doctorii care l-au operat în anul 1897 pe Principele Ferdinand.

²⁰ Dr. Wilhelm Kremnitz (1841-1897) este soțul scriitoarei Mite Kremnitz, cu care se va stabili în România în anul 1875. Va profesa ca medic primar la Spitalul Brâncovenesc din București. Moare la Sinaia, la Castelul Peleşor.

19. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 17 Mai 1897, orele 7 dimineața.* „Noaptea mai liniștită. Căldura persistă încă, ea este în legătură cu complicațiunea pleuro-pulmonară. Starea generală a Alteței Sale Regale este ameliorată. Situațiunea a pierdut din gravitatea ei”.

20. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 17 Mai 1897, orele 12 din zi.* „Toată dimineața liniștită. Puterile sunt puțin revenite. Căldura este moderată”.

21. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 17 Mai 1897, orele 5 după-amiază.* „Starea Alteței Sale Regale se menține aceeași de la 12 ore fără nici o schimbare”.

22. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 17 Mai 1897, orele 10 seara.* „Starea generală este mai puțin satisfăcătoare. Jena respiratorie mai pronunțată. Căldura mai ridicată”.

23. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 18 Mai 1897, orele 7 dimineața.* „După o noapte mediocră, astă-dimineață starea Alteței Sale Regale este din nou ceva mai bună”.

24. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 18 Mai 1897, orele 12 din zi.* „Până la această oră starea Alteței Sale Regale nu s-a mai agravat. Se constată formarea unui al treilea focar de bronco-pneumonie, de această dată în pulmonul drept”.

25. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 18 Mai 1897, orele 5 după-amiază.* „Deși temperatura este mai ridicată, totuși starea generală a rămas aceeași”.

26. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 18 Mai 1897, orele 9 seara.* „De la ultimul buletin, de la 5 ore după-amiază, starea Alteței Sale Regale a mers treptat îmbunătățindu-se. Căldura a scăzut puțin. Pulsul și respirațiunea bune. Starea pulmonară din stânga mult mai ameliorată, cea din dreapta nu s-a mărit și este încă în perioada staționară”.

27. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 19 Mai 1897, orele 7 dimineața.* „Noaptea bună, pulsul regulat și mai puțin frecvent. Respirațiunea mai ușoară. Temperatura căzută pentru prima oară, aproape la normală. Starea Alteței Sale Regale este cât se poate de satisfăcătoare. Este speranță că nici o complicațiune nouă nu va mai tulbura evoluțiunea finală a febrei tifoide”.

28. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 19 Mai, orele 9 ³/₄ seara.* „Nimic schimbat în starea Alteței Sale Regale. Temperatura normală”.

29. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 20 Mai 1897, orele 7 dimineața*²¹. „Starea Alteței Sale Regale este cât de poate de satisfăcătoare. De 36 de ore deja temperatura se menține în limitele normale. Acum termometrul arată 37°C. Pulsul bun, respirația liberă. Boala se poate considera ca ajunsă la începutul perioadei de convalescență. Al doilea buletin se va publica la 5 ore după-amiază. Dr. Cantacuzino, Dr. Buicliu, Dr. Kremnitz”.

30. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 20 Mai 1897, orele 5 după-amiază*. „Temperatura, pulsul și respirațiunea normale. Forțele se mențin bine. Starea generală bună. Există însă o lenă a stomacului și a intestinului care întreține constipațiunea și balonarea pântecelui. Este speranță că în curând această stare să dispară și ea. Dr. Cantacuzino, Dr. Buicliu, Dr. Kremnitz”.

31. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 21 Mai 1897, orele 7 dimineața*. „Starea Alteței Sale Regale Principele României este absolut satisfăcătoare. Fenomenele din partea abdomenului semnalate în buletinul de ieri 5 ore, au dispărut. Augustul bolnav poate fi considerat ca intrat în perioada de convalescență. Dr. Cantacuzino, Dr. Buicliu, Dr. Kremnitz”.

32. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 21 Mai 1897, orele 3 după-amiază*. „Astăzi, 21 Mai/3 Iunie 1897, orele 3 după-amiază, ne-am întrunit în consultațiune cu D. Profesor de Leyden²² din Berlin, și am constatat următoarele: Alteța Sa Regală a ajuns în a 27-a zi a unei febre tifoide, complicată în cele din urmă 8 zile de 3 atingeri consecutive de bronco-pneumonie. Starea Alteței Sale Regale este satisfăcătoare din toate punctele de vedere. Augustul bolnav a intrat în perioada de convalescență. E. V. Leyden, Dr. Cantacuzino, Dr. Buicliu, Dr. Kremnitz”.

33. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 22 Mai 1897, orele 9 dimineața*. „Amelorațiunea continuă. E. V. Leyden, Dr. Cantacuzino, Dr. Buicliu, Dr. Kremnitz”.

34. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 22 Mai 1897, orele 6 seara*. „Starea generală a Alteței Sale Regale este bună. Pofta de mâncare începe să revină. Puterile încep să crească. E. V. Leyden, Dr. Cantacuzino, Dr. Buicliu, Dr. Kremnitz”.

35. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 23 Mai 1897, orele 9 dimineața*. „Noapte liniștită. Starea generală satisfăcătoare. Amelorațiunea

²¹ Acest document a fost identificat separat, în dosarul FV IV (4), număr inventar 473796. Pentru a asigura continuitatea informațiilor, am găsit de cuviință să îl prezentăm în continuarea celorlalte *Buletine medicale*.

²² Dr. Ernst Viktor von Leyden (1832-1910) a fost, începând cu anul 1894, unul dintre medicii Țarului Alexandru al III-lea al Rusiei.

face progrese. Până mâine dimineață la 9 ore nu se va mai da alt buletin. E. V. Leyden, Dr. Cantacuzino, Dr. Buicliu, Dr. Kremnitz”.

36. *Buletin medical despre starea sănătății ASR Principelui României. 24 Mai 1897, orele 9 dimineața.* „De ieri dimineață până astăzi amelorațiunea stării generale continuă încet în mod satisfăcător. Viitorul buletin se va da mâine dimineață la 9 ore”.

Cotă FV IV (4), Număr inventar 473796, Conținut dosar: anunțuri, afișe, manifeste, diverse.

37. Afiș din data de 18 Martie 1897 a Circului Regal Român (director Cesar Sidoli). Se anunță onorarea reprezentației de către prezența MS Regelui Carol I și MS Regina Elisabeta, ASR Principesa Maria a României și ASR Marea Ducesă de Hessa²³. Reprezentație de gală extraordinară în folosul societății „Principesa Maria”. Format A4.

38. Apel din partea Societății Pensionarilor Civili și Militari din București către V. A. Urechia prin care acesta este invitat la Reprezentația Circului Regal Român din data de 24 martie 1897. Afișul citește: „Mare reprezentație de gală extraordinară dată sub înaltul patronaj al MS Reginei în beneficiul sporirii fondului filantropic al Societății Pensionarilor Civili și Militari. Se anunță prezența întregii Curți Regale și a Marii Ducese de Hessa”. Atât Apelul cât și Afișul sunt format A5. Atașat este programul evenimentului.

39. Programa celei de-a XVI-a serbări a Încoronării – 10 Mai 1897. Programul festivităților generale din Capitală. Format A4. Însoțită de un bilet de loc. Biletul este din carton roz, pentru Tribuna A pe Bulevardul Academiei.

40. Invitație către V. A. Urechia din partea Casei de Depuneri, Consemnațiuni și Economie pentru a asista la depunerea pietrei fundamentale pe data de 8 Iunie 1897. Se anunță prezența MMLL Regele și Regina. Cartonată, format A6.

41. Invitație către V. A. Urechia și doamna Urechia pentru Dejun la Castelul Peleş. Pentru data de 31 Iulie 1897, orele 1 pm. Ținuta impusă – redingotă. Cartonată, format A5 mic.

42. Invitație pentru inaugurarea Monumentului Armatei Române și a Batalionului 2 Vânători din 1877/78. Inaugurarea se va face în prezența Regelui. Invitație din data de 1 Oct. 1897, Ploiești. Evenimentul planificat pentru data de 12 Oct. 1897, Ploiești.

²³ Prințesa Victoria Melita de Saxa-Coburg și Gotha (1876-1936), sora Principesei Maria a României. Între anii 1894-1901 a deținut titlul de Mare Ducesă de Hessa datorită căsătoriei cu Prințul Ernest Ludovic de Hessa.

43. Situația Bibliotecii Publice „Urechia” din Galați, de la înființarea ei de la 11 Nov. 1890 până la 1 Ian.1897. În anul 1894, Regele Carol I a donat 39 Opuri, 52 Volume (Total 52), 24 Medalii.
44. Afiș al Teatrului Național din data de 16 Dec.1897. Cu ocazia aniversării Reginei Elisabeta din data de 17 Dec., se anunță că la finele spectacolului din data de 16 Dec. artiștii vor intona o odă și imnul național.
45. Menu al Dineului din data de 18 Dec.1897 dat de Palatul Regal cu ocazia aniversării Reginei Elisabeta (pe data de 17 Dec.). Margini aurite și stema Coroanei în relief. Cartonat, format A5 mic.
46. *Aniversările Familiei Regale și Aniversările Statelor Străine. Ianuarie 1899.* Document (neterminat) al Ministerului Afacerilor Străine. Datat 30 Dec.1898.

Cotă FV V/F II 49, Număr inventar 473797, Conținut dosar: invitații către V. A. Urechia.

47. Menu pentru sărbătoarea inaugurării Podului peste Dunăre. Din data de 14/26 septembrie 1895.
48. Scrisoare-bilet de la Cabinetul Reginei. Scris cu cerneală neagră. Semnată de A. Bălăceano. Datată 24 iulie pentru a-i înștiința pe V.A. Urechia și soția că Regina îi va primi pe data de 25 iulie și va asculta noile lucrări ale autorului.
49. Bilet marcat „Casa M.S. Regelui”. Semnat de Maj. Perticariu²⁴ pentru a-i invita din ordinul Regelui pe V.A. Urechia și doamna la dejun la Castelul Peleş.
50. Scrisoare-bilet de la Cabinetul Prefectului de Covurlui, scrisă cu cerneală violet și datată 25 septembrie 1893. Domnul senator V.A. Urechia este invitat din ordinul Regelui la dejunul ce va avea loc la locuința regală în Galați. Semnat prefect G. Sutz.
51. Jubileul de 25 de ani de domnie a regelui Carol I 1866-1891²⁵. Format A5, cartonat.
52. Invitație la bal (serată muzicală) la Palat pentru data de 7 mai 1892. Invitație imprimată. Trimisă de prefectul Palatului către V.A. Urechia și doamna.
53. Invitație-standard pentru inaugurarea Podului peste Dunăre „Regele Carol I” în septembrie 1895. Invitația nu este completată cu numele invitatului și nici cu data exactă a evenimentului. Vor fi prezenți Regele, Regina, Principele și Principesa României.
54. Invitație pentru serată dansantă la Curte din data de 9 februarie 1895. Imprimată, completată olograf cu numele soților Urechia. Însemnare a lui V. A. Urechia: „*N-a*

²⁴ Ion Perticari (1851-1919), general de divizie. Între anii 1878-1884 este aghiotant al Regelui Carol I și are gradul militar de căpitan. În anul 1884 este avansat la gradul de maior.

²⁵ Nu am putut constata dacă documentul reprezintă o invitație sau un bilet.

avut loc că s-a întâmplat moartea unui arhiduce (Albrecht?)²⁶ și Curtea a luat doliu. Apoi Principele Carol s-a bolnăvit de enphasie.....(?) S-a amânat.”

55. Invitație la inaugurarea Fundațiunei Universitare Carol I. Cartonată, imprimată. Inaugurarea va fi făcută de Rege la 14 martie 1895, data aniversară a proclamării Regatului. Biletul are ștampila Fundației.

56. Menu al Curții Regale din data de 16 iulie 1895 (pentru dejun). Emblema Casei Regale.

57. Invitație pentru serată dansantă la Curte pentru data de 2 februarie 1895. Adresată soților Urechia.

58. Invitație pentru serată dansantă la Curte pentru data de 8 aprilie 1895. Adresată soților Urechia.

59. Bilet de la Casa M.S. Regelui, de la Șeful Casei Militare a Regelui. Bucuresci, 14 aprilie 1895. V.A. Urechia este înștiințat de către generalul [indesc] ca regele îl va primi în audiență a doua zi.

60. Bilet de la Șeful Casei Militare a Regelui. Bucuresci, 22 aprilie 1896. Generalul [indesc] anunță audiența pentru data de 24 aprilie 1896.

61. Menu al Casei Regale pentru cina din data de 16/28 decembrie 1887.

62. Invitație pentru Bal la Curte pentru data de 28 februarie 1891, adresată soților Urechia.

63. Invitație pentru Bal la Curte pentru data de 11 ianuarie 1892, adresată soților Urechia.

64. Invitație pentru Bal la Curte pentru data de 1 ianuarie 1894. Fără numele invitaților.

65. Invitație pentru Serată dansantă la Curte. 25 ianuarie 1896. Fără numele invitaților.

66. Invitație pentru Serată dansantă la Curte. 1 februarie 1896. Adresată soților Urechia.

67. Invitație pentru Serată Teatrală la Castelul Peleş pentru data de 18 octombrie 1896. Însemnare V.A. Urechia: „*Vizita regelui sârbesc Alexandru I²⁷, sâmbătă 19/30 octombrie 1896*”.

68. Invitație pentru Bal la Curte pentru data de 1 ianuarie 1897 adresată soților Urechia.

Cotă FV (11), Număr inventar 473803, Conținut dosar: societăți culturale, evenimente, școli.

²⁶ Arhiducele Albrecht de Austria, Duce de Teschen (1817-1895), membru al Casei de Habsburg și general austriac.

²⁷ Alexandru I Obrenovici (1876-1903), rege al Serbiei între 1889-1903.

69. *Programul cursurilor anului al V-lea 1923-1924* de la Universitatea Populară „V. A. Urechia” din Galați. Se afirmă că în Noiembrie 1922 a asistat la cursurile Universității ASR Principele Nicolae.

70. *Statute* - revistă a Societății Culturale „V. A. Urechia” din Galați. Se menționează ca președinte de onoare MS Regina Maria.

Cotă FV XXXV (35), Nr. inventar 445731.

71. Decretul Regelui Carol I pentru zidirea noului edificiu al Casei de Depuneri și Consemnațiuni²⁸. 1897. Conține o prezentare a istoriei instituției, de la formarea sa și până în acel moment. Conform actului²⁹, au existat 2 copii, ambele având sigiliul Regelui. O copie a fost depusă la temelia noului edificiu construit, iar cealaltă a fost depusă la Arhivele Statului din București. La sfârșitul documentului Regele menționează de către cine a fost stilizat acesta („ornat de mâna principalilor artiști români”) și de către cine va fi semnat: Rege, Regina Elisabeta, Principele Moștenitor Ferdinand, Miniștrii din Guvernul de la acea dată, Mitropolitul Primat al României, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, Președinții Înaltelor Curți de Casație și Justiție și a celor de Conturi, Miniștrii care mai erau în viață dintre cei din Guvernul din Mai 1866, Miniștrii care au semnat jurământul Regelui pe Constituție, Miniștrii din timpul Războiului de Independență, Miniștrii care l-au încoronat la 1881 pe Rege cu Coroana de oțel, Rectorii Universităților București și Iași și Primarii acestor orașe.

3. Litografii

72. *Portretul-bust al Alteței Sale Regale Principesei Maria*, cu coroană mică pe cap, șirag de perle la gât și decorații în piept. Fundal roșu. Supliment din data de 10 iunie 1908 (Anul III No.107) al ziarului *Vulturul-Foaie pentru educația națională a poporului român*. Descriere a calităților și meritelor Principesei, text scris de Gr. Al. Tabacaru³⁰. Autor Stab. Grafic A. Baer București. Fără cotă, fără număr de inventar. Număr BVAU 4930. Format 58x40 cm.

73. Actul de proclamare a Regatului României de la 10 mai 1881, semnat de Regele Carol I, Regina Elisabeta, Principele ereditar Leopold de Hohenzollern, membrii Consiliului de Miniștri, Mitropolitul Primat, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, Președintele Senatului, Președintele Adunării Deputaților, Președintele Înaltei Curți

²⁸ Actualul Palat C.E.C. situat în București pe Calea Victoriei, realizat după planurile arhitectului francez Paul Gottereau. Piatra de temelie s-a așezat în data de 8 iulie 1897.

²⁹ Redactat de V. A. Urechia, a se consulta item nr. 211.

³⁰ Grigore Tăbăcaru (1883-1939), considerat unul dintre fondatorii școlii active și ai pedagogiei experimentale din România. Între anii 1907-1915 conduce revista de educație națională *Vulturul*, dedicată îndeosebi sătenilor.

de Casație și Justiție. Litografie documentară semnată în colțul dreapta-jos, în afara cadrului, de G. Voneberg, București, 1881. Fără cotă, fără număr de inventar. Format 65x45 cm.

74. *Portretul M. S. Regina Elisabeta a României*. Autor Lalouze, sculptor (gravură), Imp. A. Salmon. Fără cotă, fără număr de inventar. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU în Registru nr.40.

75. *Primul atac la luarea Griviței*. Scenă din Războiul de Independență. Autor Selagianu. Reproducție fotografică a unei litografii. Pe litografia originală autorul s-a semnat și a notat anul 1877. Cotă F IV 10. Număr inventar 444766. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 500. Format 37x29 cm.

76. *Bal dat în onoarea domnitorului Carol I cu ocazia primei vizite la Galați în saloanele domnului August Dall'Orso*³¹. Marea sală de bal este împodobită și sunt adunate personalitățile orașului. Este înrămat portretul Domnitorului și este pregătit un mare tron pentru acesta. Este posibil ca în sala de bal să fie înfățișat și Carol I, în costumație civilă de gală. Cotă F IV 29. Număr inventar 444784. Donat de DI Alf. Dall'Orso³². Număr BVAU 4911. Format 38x20 cm.

77. *Proclamarea Regatului României în ședința de la 14/26 martie 1881 a Adunării Deputaților*. Stare deteriorată prin bucăți lipsă, recondiționată prin lipire pe suport de carton. Cea mai mare bucată lipsește în partea stângă, altfel s-ar fi văzut detaliile Tronului Regelui Carol I din sală. Se văd doar picioarele tronului și partea sa superioară. Autor Adolph Wolf – autor înscris pe litografia din patrimoniul bibliotecii. (Librăria Frații Jonnițiu & Comp., București). Cotă F V 8. Număr inventar 444841. Format 42x42 cm.

78. *ASR Ferdinand Principe al României*. Portret-bust al Principelui Ferdinand în uniformă militară. Titlu imprimat, cu scris caligrafic. Stare parțial deteriorată. Autor Stabilimentul grafic J. V. Socecu. Cotă F V 37. Număr inventar 444870. Format 54x43 cm.

79. *Regele Carol I al României înaintea redutei Grivița, 30/11 august 1877*. Carol, călare, în timpul Războiului de Independență. Stare deteriorată, multe părți lipsă, nu sunt însă foarte afectate imaginea și titlul. Autor Stab. Graf. I. V. Socecu, București. Cotă F V 48. Număr inventar 444881. Format 67x47 cm.

80. *Portretul Reginei Elisabeta, tânără, profil-spate, cu coroană în păr*. Autor As. Lalouze. Imprimeria A. Salmon. Cotă G II 40. Număr inventar 470040. Format 17x14 cm.

³¹ Augusto Dall'Orso, fiul lui Cesare Dall'Orso care în anul 1843 se stabilește la Galați. În 1878 Augusto devenea funcționar al Băncii din Galați.

³² Urmaș al familiei Dall'Orso, care se pare că s-a remarcat în timpul Primului Război Mondial și care activa tot în domeniul bancar.

81. *Portretul Principesei Maria și portretul Principelui Ferdinand, tipărite cu ocazia căsătoriei lor de la 10 ianuarie 1893.* Foaia a fost împărțită pe jumătate, astfel încât acum portretele sunt separate unul de celălalt, deși inițial reprezentau o singură foaie. Stare excelentă. Cotă G III 618. Număr inventar 472133. Format 55x40 cm cele două foi așezate împreună.

82. *Banchetul dat de I. Sa Domnitorul Românilor Carol I Domnilor ofițeri aflați la manevrele din Tîrgoviște în anul 1872 Decembrie 5. Toastul ținut de Înălțimea Sa*³³. Stare deteriorată, cu bucată mare lipsă în partea de mijloc-stânga și bucată lipsă în partea dreaptă-sus. Autor George Verich. Cotă G III 498. Număr inventar 472302. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2955. Format Folio mare, 60x50 cm.

83. *Portretele familiei regale și câteva creațiuni pe Domeniul Coroanei Bicz (zincografie).* Portretele Regelui Carol și Reginei Elisabeta, Principesei Moștenitoare Maria și Principelui Moștenitor Ferdinand, Principelui Carol și Principesei Elisabeta. În jurul lor, imagini din Bicz. Sub fiecare imagine este explicată semnificația sa. Stare bună, o bucată lipsă în partea stângă-jos, nu afectează imaginile sau textul. Autor I. Kalinderu³⁴ este trecut în Registru, dar pe zincografie este înscris pe imaginea din stânga-jos „Angerer & Goschl”. Tipărit la „Stab. Erzevir”. Cotă C III 503. Număr inventar 472396. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3072. Format 64x47 cm.

84. *Majestățile lor Regele și Regina României. Realizată la Bologna în 1891.* Regina Elisabeta așezată pe scaun, Regele Carol rezemat de spătarul acestuia. Supliment al *Gazetei Săteanului*, An VIII. Autor S. Casanova. Litografia Fran. Casanova. Cotă G II 648. Număr inventar 472777. Număr BVAU 4939. Format 40x30 cm.

85. *În amintirea vitejilor viteazului Carol I (1877-1878). Toți pentru unul și unul pentru toți! Extras din ziarul Războiul No.196.* Scenă reprezentând finalul Războiului de Independență. Carol I triumfător, cu solia turcă la picioarele sale, înconjurat de soldații români. Stare excelentă. Autor Tipografi-editori Thiel & Weiss, București. Cotă G III 593. Număr inventar 472897. Număr BVAU 4552. Format 51x35 cm.

³³ Imagine regăsită în *Calendarul pentru toți fii României* din anul 1906 cu titlul: *Banchetul dat în manegiul școalei de cavalerie din Tîrgoviște, în onoarea M. Sale Domnului după manevra din 2 Octombrie 1871.*

³⁴ Ioan Kalinderu (1840-1913), jurist, silvicultor și publicist român. A fost consilierul Regelui Carol I pe probleme juridice, economice, silvice și agricole. După înființarea în anul 1884 a Domeniilor Coroanei, a fost numit administrator al acestora, funcție pe care a deținut-o până la sfârșitul vieții.

86. *Carol I. Regele României*. Portret realizat din 42.000 de semne grafice (litere) românești. Autor Sofer, Viena. Cotă G II 718. Număr inventar 473028. Format 33x25 cm.

87. *Elisabeta. Regină a României*. Regina Elisabeta, tânără, profil văzut din spate. În rochie bleu cu dantelă, purtând colier, ac de coc și coroniță, toate din perle. Imagine în chenar floral. Stare bună, câteva bucăți lipsă din chenar în partea dreaptă. Autor Druck v. Treutler, Conrad & Taube, Neurode Pr. Schl. Cotă G III 618. Număr inventar 473133. Număr BVAU 4544. Format 49x36 cm.

88. *Portretul-bust al Regelui Carol I* în uniformă militară și cu numeroase decorații, pe fundal roșu. Stare excelentă. Menită pentru comercializare, prețul 10 bani înscris pe fața paginii. Descriere succintă a domniei Regelui, pe ani și în funcție de marile evenimente, făcută de Gr. Alex. Tabacaru.[1908]. Autor Stab. Grafic A. Baer București. Cotă G III 618. Număr inventar 473133. Număr BVAU 4928. Format 58x40 cm.

89. *Portretul-bust al Reginei Elisabeta*, în costum național și cu capul acoperit, pe fundal roșu. Stare excelentă. Menită pentru comercializare, prețul 10 bani înscris pe fața paginii. Descriere succintă a calităților și îndeplinirilor Reginei, făcută de Gr. Alex. Tabacaru.[1908]. Autor Stab. Grafic A. Baer București. Cotă G III 618. Număr inventar 473133. Număr BVAU 4929. Format 58x40 cm.

90. *Înaintarea prințului Carol la gradul de sublocotenent*³⁵. Portretul tânărului principe Carol în uniformă militară. [16 ani]. Tipărită este și declarația Regelui Carol referitoare la această ocazie. Cuprinde hotărârea Regelui ca din acel moment înainte toți principii români să devină ofițeri la vârsta de 16 ani. Stare excelentă. Autor Editor-proprietar Albert Baer. Cotă G III 618. Număr inventar 473133. Număr BVAU 4931. Format 58x40 cm.

91. *Alteța Sa Regală Maria Principesă de România*. Portret cu șirag de perle la gât. Stare parțial deteriorată, imaginea nu este însă afectată. Autor Stabilimentul grafic J. V. Socecu. Cotă G IV 148. Număr inventar 473134. Format 57x42 cm.

92. *Carol I. Rege al României (Déposé)*. Realizată la Munchen, 1887. Portret-bust al Regelui Carol I reprezentat în uniformă militară, cu numeroase medalii. Autor Joh. Lindner. Cotă G III 662. Număr inventar 473323. Format 54x38 cm. Stare parțial deteriorată, imaginea nu este însă afectată.

93. *Elisabeta. Regina României (Déposé)*. Realizată la Munchen, 1887. Portret-bust al Reginei Elisabeta prezentată din profil-spate în rochie cu spatele decoltat în V și diademă în păr. Autor Joh. Lindner. Cotă G III 623. Număr inventar 473324. Format

³⁵ Supliment la *Vulturul, Foaie pentru educația națională a poporului român*, Anul IV, No. 141.

62x48 cm. Stare originală deteriorată, cu rupturi; restaurare prin lipirea pe suport de carton.

94. *Revista Armatei Române în prezența M.S. Împăratului și Regelui Francisc Iosif I³⁶*. Regele Carol I călare conduce armata pentru trecerea ei în revistă de către împăratul Franz Josef, tot călare. Regina Elisabeta se află în picioare în trăsură, în care sunt așezate și doamnele de onoare. Prințesa Maria este călare. Prințele Ferdinand călare salută trupele. În colțul stânga-jos semnătura autorului litografiei și anul 1897. Autor T. de Ajdukiewicz litografia; J. Lowy, Viena, reproducția fotografică. Cotă G IV 175. Număr inventar 473325. Format 80x50 cm.

95. *10 Mai 1891. De 25 ani ai domniei. Jubileul M.S. Regelui Carol I³⁷* Înfațișează stema Coroanei Române, portretele înconjurate de lauri ale Reginei Elisabeta, Regelui Carol I, Prințelui Ferdinand. Marginile pânzei sunt împodobite cu casete cu numele și simbolurile reprezentative ale județelor. Stare parțial deteriorată – o pată ce traversează vertical mijlocul pânzei. Autor Stab. Graf. J. V. Socecu București. Cotă G II 651. Număr inventar 473485. Format 50x42 cm.

96. *Călătorie a M.S. Regelui Carol I în țară³⁸*. Carol de Hohenzollern, în trăsură cu 8 cai înconjurată de militari, boieri și călăreți în costum național. Stare excelentă. Cotă G II663. Număr inventar 473499. Format 38x27 cm lucrarea, 42x31 cm total.

4. Fotografii

97. *Regele Carol I, Prințele Carol și Prințele Ferdinand al Bulgariei³⁹ inspectând armata*. 1898, [Sinaia]. Însemnare olografă în afara cadrului de către V. A. Urechia. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-i42a. Număr inventar 44546⁴⁰. Număr BVAU 3446⁴¹. Format 20x15 cm.

98. *M.S. Carol I, Domnitorul Românilor. Portret* [București, după 1866]. Autor Carol Szathmári⁴²; pe verso reclama fotografului. Cotă F-I-106. Număr inventar 443301. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 497. Format 10x6 cm.

³⁶ Franz Josef I (1830-1916), Împărat al Austriei, Rege al Ungariei. Va vizita regatul român în anul 1896.

³⁷ Litografie pe pânză, cu tuș albastru. A se consulta item nr. 210 pentru textul Proclamației.

³⁸ Cromolitografie. Reproducere după tabloul lui Emil Volkens din 1868 care reprezenta călătoria pe care prințul a întreprins-o în drum spre București la venirea în țară în anul 1866.

³⁹ Ferdinand de Saxa-Coburg și Gotha-Kohary (1861-1948). Knyaz (prinț regent) între 1887-1908, apoi Țar al Bulgariei între 1908-1918.

⁴⁰ Număr incomplet, nu am putut plasa documentul.

⁴¹ Număr greșit.

⁴² Carol Popp de Szathmári (1812-1887), pictor și grafician născut la Cluj, unul dintre cei mai apreciați fotografi din Europa. A realizat, în timpul Războiului Crimeei, primul reportaj fotografic de război din lume.

99. *M.S. Carol I, Domnitorul Românilor. Portret* [Iași, după 1866]. Autor M. Bisenius; pe verso reclama fotografului. Cotă F-I-135. Număr inventar 443329. Număr BVAU 4888. Format 10x6 cm.
100. *Principesa cea mică. Principesa Maria a României*⁴³. *Portret*. [Sinaia, aproximativ 1900-1901]. Autor Alfred Brand. Cotă F-I-137. Număr inventar 443330. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2710. Format 10x6 cm.
101. *Regele Carol I, cu chipiul alb pe cap, rezemat de baston*. Sinaia. Autor Alfred Brand, pe verso reclama fotografului. Cotă F-II-7b. Număr inventar 444180. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2702. Format 16x10,5 cm.
102. *Principesa Moștenitoare Maria a României în costum național*. Sinaia. Autor Alfred Brand, pe verso datele autorului. Cotă F-II-11b. Număr inventar 444184. Număr BVAU 4878. Format 16x11 cm.
103. *Principele Ferdinand și Principesa Maria, Ducele și Ducesa de Edinburgh, Prințul Leopold de Hohenzollern și Regele Carol I*. Autor Russell and Sons. Cotă F-II-12b. Număr inventar 444185. Număr BVAU 4883. Format 16,5x10,5 cm.
104. *Regina Elisabeta în cabinetul său de lucru*. București. Autor Franz Mandy⁴⁴, pe verso datele autorului. Cotă F-II-26b. Număr inventar 444199. Donat de Dna Mandy. Număr BVAU 2817. Format 16,5x11 cm.
105. *Catapeteasma paraclisului Sinaia*. [1898]. Însemnare olografă în afara cadrului. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-139b. Număr inventar 444312. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3434. Format 20x15 cm.
106. *Interiorul mănăstirii cu inscripția*. [1898]. Însemnare olografă în afara cadrului. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-140b. Număr inventar 444313. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3432. Format 20x15 cm.
107. *Interiorul Mănăstirii vechi Sinaia*, 1898. Însemnare olografă în afara cadrului. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-141b. Număr inventar 444314. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3431. Format 20x15 cm.
108. *Mănăstirea Sinaia*⁴⁵. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-153b. Număr inventar 444326. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2176. Format 18,5x14 cm.
109. *Castelul Peleş iarna*. În Registrul de evidență al bibliotecii este înscris V. A. Urechia ca autor. Cotă F-II-154b. Număr inventar 444327. Donat de V.A. Urechia. Număr BVAU 2780. Format 18x13 cm.
110. *Principele Ferdinand așezat pe un scaun și M.S. Regina Elisabeta, în picioare, cuprinzându-l cu un braț*. București. Autor Franz Mandy, pe verso datele sale. Cotă

⁴³ Principesa Mărioara, fiica Principelui Ferdinand și a Princesei Moștenitoare Maria.

⁴⁴ Franz Mandy (1848-1910), fotograf al Casei Regale. A immortalizat Familia Regală în numeroase portrete de foarte bună calitate, dar a lucrat și în fotoreportaj ilustrând trecerea pe sub Arcul de Triumf a armatei române victorioase în Războiul de Independență.

⁴⁵ Refotografiere. Idem itemul numărul 109.

F-II-167b. Număr inventar 444340. Donat de Dna Mandy. Număr BVAU 2823. Format 21x14 cm.

111. *Principele Moștenitor Ferdinand al României în uniformă de vânător, cu chipiul în mână*. București. Autor Franz Mandy, pe verso datele sale. Cotă F-II-17ib. Număr inventar 444344. Donat de Dna Mandy. Număr BVAU 2824. Format 21x14 cm.

112. *Castelul Peleş între brazi*. Autor A. Jhalsky, pe verso este ștampilată emblema sa. Cotă F-II-176b. Număr inventar 444348. Număr BVAU 8306. Format 22x17 cm.

113. *Regele Carol I și Regina Elisabeta în trăsură la Sinaia*. Autor A. Jechalski, pe verso datele sale. Cotă F-II-2A. Număr inventar 444401. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 498. Format 16,5x11 cm.

114. *Regele Carol I, Regina Elisabeta, Prințul Leopold de Hohenzollern și Principele Moștenitor Ferdinand*. Cotă F-II-4A. Număr inventar 444403. Număr BVAU 4886. Format 15,5x10 cm.

115. *Vedere îndepărtată, printre brazi, a Castelului Peleş*. Sinaia, [1890]. Cotă F-II-50A. Număr inventar 444452(3). Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 4121. Format 18x13 cm.

116. *Regele Carol I, Regina Elisabeta, curteni în plimbare pe munte la Sinaia. [pe la Văcărie]*. Însemnare tipărită: „Marie. Ferdinand. Format”. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-61a. Număr inventar 444464. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2708. Format 18x14 cm.

117. *Curteni adunați în fața bisericii, salutând*⁴⁶. Sinaia. Însemnare tipărită: „Marie. Ferdinand. Format”. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-62A. Număr inventar 444465. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2707. Format 18x14 cm.

118. *Regele Carol I și Curtea în excursie pe munte*. Însemnare tipărită: „Marie. Ferdinand. Format”. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-63A. Număr inventar 444466. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2706. Format 18x14 cm.

119. *Curtea și publicul adunați în fața bisericii*⁴⁷. Sinaia. Însemnare tipărită: „Marie. Ferdinand. Format”. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-64A. Număr inventar 444467. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2701. Format 18x14 cm.

120. *Doctorul Kremnitz pe catafalc*. Sinaia 1898. Însemnare olografă în afara cadrului. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-75A. Număr inventar 444479. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3427. Format 21x13 cm.

121. *Regele Carol I, Principele Moștenitor Ferdinand și Principele Ferdinand al Bulgariei inspectând armata la Sinaia, 1898*. Însemnare olografă în afara cadrului.

⁴⁶ Descriere în Registru: „*Sosirea la biserică a Curții și a regelui Serbiei*”.

⁴⁷ Descrierea greșită în Registru – „*Regele Carol I cu chipiul alb în mână*”. Posibil să fie de fapt *Sosirea la biserică a Curții și a regelui Serbiei* – descriere dată în registru la poziția 2707. A se consulta item nr. 117.

Autor Alfred Brand. Cotă F-II-80A. Număr inventar 444484. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3418. Format 20x15 cm.

122. *Principele Carol împreună cu Ministrul Berindei și alți însoțitori*. Sinaia, [1898]. Însemnare olografă în afara cadrului. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-81A. Număr inventar 444485. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3419. Format 20x15 cm.

123. *Familia Regală aflată în inspecție militară*, Sinaia, 1898. Însemnare olografă în afara cadrului. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-82A. Număr inventar 444486. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3420. Format 20x15 cm.

124. *Principesa Moștenitoare Maria alături de curteni*. Sinaia, [1898]. Însemnare olografă în afara cadrului: „Curtea română și cea bulgară. Grup sub arbori. Sinaia”. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-83A. Număr inventar 444487. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3421. Format 20x15 cm.

125. *Regele Carol I, Principele Moștenitor Ferdinand și Principele Ferdinand al Bulgariei. Instantaneu din timpul revistei militare*. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-84A. Număr inventar 444488. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3422. Format 20x15 cm.

126. *Familia Regală alături de Principele Ferdinand al Bulgariei, militari și Curte*. 1898, Sinaia. Însemnare olografă în afara cadrului: „Alt moment. Idem cu Principele Ferdinand al Bulgariei. 1898”. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-85A. Număr inventar 444489. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3423. Format 20x15 cm.

127. *Regele Carol, Principele Moștenitor Ferdinand, Principele Carol și Principele Ferdinand al Bulgariei. Instantaneu din timpul revistei militare*. Sinaia, 1898. Însemnare olografă în afara cadrului. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-86A. Număr inventar 444490. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3424. Format 20,5x15 cm.

128. *Regele Carol I, Principele Moștenitor Ferdinand și Principele Ferdinand al Bulgariei inspectând armata la Sinaia*, [1898]. Însemnare olografă în afara cadrului: „Idem, alt moment”. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-87A. Număr inventar 444491. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3425. Format 20x15 cm.

129. *Principele Moștenitor Ferdinand și Principele Ferdinand al Bulgariei înconjurați de curteni români și bulgari*. În fundal, pe o movilă de pământ, alt grup de curteni. Sinaia, 1898. Însemnare olografă în afara cadrului : „Grup la o movilă. Sinaia. Cu Curtea Bulgară. 1898”. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-88A. Număr inventar 444492. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3426. Format 20x15 cm.

130. *Convoiul funerar al dr. Kremnitz, doctor al Curții, decedat la Foișor în Sinaia*. 1898. Însemnare olografă în afara cadrului. Autor Alfred Brand, pe verso datele autorului. Cotă F-II-89A. Număr inventar 444493. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3428. Format 21,5x13,5 cm.

131. *Principele Carol primește lecții de spadă*. Sinaia. 1898. Însemnare olografă în afara cadrului. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-90A. Număr inventar 444494. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3429. Format 20x15 cm.
132. *Regele Carol și Prințul Leopold de Hohenzollern inspectează garnizoana Sinaia*. 1898. Însemnare olografă în afara cadrului : „Ofițerii garnizoanei Sinaia înaintea M.S. Regelui și a fratelui Regelui. 1898. Sinaia”. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-91A. Număr inventar 444495. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3430. Format 20,5x15 cm.
133. *Interiorul paraclisului din Sinaia* [1898]. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-92A. Număr inventar 444496. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3433. Format 20x15 cm.
134. *Familia Regală în inspecție militară*. Însemnare olografă în afara cadrului: „Regele, moștenitorul și Principele Bulgariei. Revistă la Sinaia. 1898”. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-93A. Număr inventar 444497. Număr BVAU 5400. Format 20,5x15 cm.
135. *Regele Carol I și Regina Elisabeta, Principele Moștenitor Ferdinand, Împăratul Franz Joseph al Austro-Ungariei și un curtean, în plimbare pe munte*. Sinaia, [1896]. Autor Alfred Brand, pe verso datele sale. Cotă F-II-98A. Număr inventar 444502. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2699. Format 20,5x9,5 cm.
136. *Vedere a peisajului de la Sinaia (munții)*. Cotă F-II-99A. Număr inventar 444503. Donat de V.A. Urechia. Număr BVAU 2754. Format 22x16 cm.
137. *Vedere generală de la Sinaia*. Cotă F-II-100A. Număr inventar 444504. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2751. Format 22x16 cm.
138. *Peisaj din Sinaia. Vile între brazi*. Refotografiere. Cotă F-II-111A. Număr inventar 444516. Număr BVAU 4146. Format 21x15,5 cm.
139. *Vedere la Sinaia lângă fabrica de cherestele a domnului Costinescu*. Cotă F-II-117A. Număr inventar 444522. Număr BVAU 1761. Format 21,5x15,5 cm.
140. *Hramul Mănăstirii Sinaia*. 1890. Cotă F-II-125A. Număr inventar 444530. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2755. Format 21,5x15,5 cm.
141. *Vedere din Sinaia. Vile și trecători*. Autor D. Gherghe, Photographie amateur. Cotă F-II-129a. Număr inventar 444534. Număr BVAU 1777. Format 22x16,5 cm.
142. *Regina Elisabeta, Principesa Maria, sora sa Victoria Melita și doamne de onoare, toate în costum național*. [Sinaia]. Autor [Alfred Brand]. Cotă F-II-131a. Număr inventar 444536. Număr BVAU 4877. Format 22x18 cm.
143. *Aspect din serbarea jubileului de fundațiune a Mănăstirii Sinaia. August 1895*. Însemnare olografă în afara cadrului. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-132a. Număr inventar 444537. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2173. Format 22x18 cm.
144. *Descinderea eforilor la banchetul oferit țăranilor. Aniversarea fundațiunii Mănăstirei Sinaia în august 1895*. Însemnare olografă în afara cadrului. Autor

- Alfred Brand. Cotă F-II-134a. Număr inventar 444539. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2172. Format 21x17 cm.
145. *Vedere din Sinaia*. Autor D. Gherghe, Photographe amateur. Cotă F-II-135a. Număr inventar 444540. Număr BVAU 1780. Format 22x16,5 cm.
146. *Serbarea aniversală de fundațiune a Mănăstirei Sinaia. 1895 August*. Însemnare olografă în afara cadrului. Autor Alfred Brand. Cotă F-II-136a. Număr inventar 444541. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2168. Format 22x18 cm.
147. *Vedere îndepărtată, printre brazi, a Castelului Peleş*. Sinaia, [1890]. Cotă F-II-50Ad1. Număr inventar 444548. Număr BVAU 1760. Format 22x16 cm.
148. *Peștera și biserica Ialomița (Ialomicioara)*. Cotă F III 5. Număr inventar 444584. Număr BVAU 2690.
149. *Biserica de la peștera Ialomiței*. Sinaia [1895]. Autor A. Brand. Cotă F III 6. Număr inventar 444585. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2689. Format 25x22 cm. Înramată pe carton ornamentat.
150. *Mănăstirea Sinaia la 1895*. Autor Alfred Brand. Cotă F III 11. Număr inventar 444590. Donat de V. A. Urechia, parte din fondul bibliotecii la 1895-1896. Număr BVAU 2169. Format 25x22 cm. Înramată pe carton ornamentat. Stare bună.
151. *Principele Ferdinand și Principesa Maria în trăsură la Bușteni*. Carte poștală. Autor Alfred Brand. Cotă F-III-12. Număr inventar 444591. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2166. Format 25x22 cm.
152. *Salonul regal din gara Sinaia, efect de noapte. [1896]*. Autor Brand. Cotă F III 53. Număr inventar 444631. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2697. Format 28x22 cm.
153. *Fundațiunea Urechia. O sală de depozit de carte. Localul liceului V. Alecsandri*⁴⁸. Autor G. Maksay. Cotă F III 54. Număr inventar 444632. Număr BVAU 5411. Format 28x22 cm.
154. *Regele Carol I, Regina Elisabeta, Împăratul Franz Joseph la plimbare pe munte*. Sinaia 1896. Autor Alfred Brand. Cotă F-III-55. Număr inventar 444633. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2698. Format 28x22 cm.
155. *Regina Elisabeta în trăsură cu Doamna Mavrogheni și o altă Doamnă de Onoare*. Sinaia, 1896. Autor Alfred Brand. Cotă F-III-56. Număr inventar 444634. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2696. Format 28x22 cm.
156. *Regele Carol I și Curtea Regală la balconul de pe stâncă*. Sinaia. Autor Alfred Brand. Cotă F-III-57. Număr inventar 444635. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2758. Format 28x22 cm.

⁴⁸ În partea dreaptă a imaginii se pot observa, așezate pe un birou, unele dintre volumele donate bibliotecii de către Regele Carol I.

157. *Proiect de monument național*. Este reprezentat prototipul unui monument pentru Războiul din 1877. Autor C. Hegel. Cotă F III 59. Număr inventar 444637. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2086. Format 27x17 cm.
158. *Proiect de monument național*. Dublet al itemului anterior. Autor C. Hegel. Cotă F III 59. Număr inventar 444638. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2752. Format 27x17 cm.
159. *Proiect de columnă pentru Războiul din 1877/78*. Același monument, privit din altă perspectivă. Autor Hegel. Cotă F III 60. Număr inventar 444639. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 539. Format 27x17 cm.
160. *Principele Carol al României*. Portret. Cotă F-III-65. Număr inventar 444642. Format 27x21 cm.
161. *MMLL Carol I și Franz Joseph cu toată Curtea primind defilarea trupelor la Cotroceni*. Fotografie dezvoltată la Viena. 1896. Cotă F-III-71. Număr inventar 444648. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2392. Format 30x23 cm.
162. *Revista oștirii de la Cotroceni*. Fotografie dezvoltată la Viena. 1896. Cotă F-III-73. Număr inventar 444650. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2391. Format 30x23 cm.
163. *Regele Carol I și Regina Elisabeta cu suita la vânătoare*. Sinaia. Autor A. Jhalsky, pe verso reclama sa. Cotă F-III-81. Număr inventar 444658. Număr BVAU 4876. Format 30x24 cm.
164. *Mănăstirea Sinaia*. Refotografiere. Vederi de interior–2 fotografii pe o planșă. În Registrul bibliotecii sub titlul *Templa din Monastirea Sinaia. Idem de la a 2-a biserică*. Cotă F III 109. Număr inventar 444683. Numere BVAU 2170 și 2171. Format 34x23 cm. Așezate în pereche pe suport de carton.
165. *Regele Carol I, Principele Moștenitor Ferdinand, Mitropolitul Primat și Episcopul de la Râmnic la intrarea bisericii de la Bușteni, în ziua sfințirii acesteia*. [1889]. Autor A. Jhalsky, pe verso reclama sa ștampilată. Cotă F-III-iii. Număr inventar 444685. Format 32x23 cm.
166. *Carpații. Vedere din Sinaia*. Refotografiere, 2 fotografii pe o planșă. În prima se vede Castelul Peleş în depărtare. Cotă F III 115. Număr inventar 444689. Număr BVAU 2905. Format 34x23 cm. Așezate în pereche pe suport de carton.
167. *Familia regală la ieșirea din Biserica domnească din Bușteni*. Regele Carol I, Ducesa Maria de Edinburgh, fiicele sale, ministrul Fonton și personalul Curții române. Autor Brand. Cotă F IV 20. Număr inventar 444776. Număr BVAU notat 5433, dar de fapt este 2160. Format 36x31 cm. Stare bună. Pe suport de carton ornamentat.
168. *Curtea română și fratele Regelui. Grup în stânci. Sinaia. 1898*. Autor [Brand]. Cotă F IV 42. Număr inventar 444797. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3441. Format 43x30 cm.

169. *Idem*. Același grup în aceeași ipostază, cu poziția ușor schimbată. Autor [Brand]. Cotă F IV 46. Număr inventar 444800. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3442. Format 43x30 cm.

170. *Regele Carol I, Regina Elisabeta și familia Principelui Meiningen în sala [țărănească] de la Peleş*. Sinaia 1898. Autor Brand. Cotă F IV 47. Număr inventar 444801. Donat de V.A. Urechia. Număr BVAU 3439. Format 44x32 cm. Stare bună.

171. *Elisabeta Regina României și suita sa*. Regina și doamnele în costum popular. Sinaia, 1898. Autor Brand. Cotă F V 6. Număr inventar 444839. Format 44x31 cm.

172. *Elisabeta – regina României și suita sa*. Titlul înscris pe o etichetă pe verso-ul fotografiei. La Sinaia, în Sala [Țărănească] de la Peleş. 1898. Autor Brand. Cotă F V 6. Număr inventar 444839. Fără notare a numărului BVAU în Registru. Format 44x32 cm.

173. *Sărbătoare populară la Sinaia cu ocazia zilei de 10 Mai 1899*. Momentul sărbătorii este pus în scenă cu ajutorul unor păpuși. Fotografia este imprimată cu datele lui Albert Eisele, Neuwied, ceea ce poate însemna că fotografia a fost fie făcută, fie dezvoltată în atelierul acestuia. Însemnare olografă sub imagine: *Donațiunea făcută bibliotecii Urechia*, împreună cu semnătura lui A. Jhalski. Cotă F V 10. Număr inventar 444843. Donat de A. Jhalski. Număr BVAU 5445. Format 48x26 cm. Imaginea este așezată pe suport de carton.

174. *Matinee musicale chez Carmen Sylva, cu autograful Reginei în englezește*. Autograful este însoțit de 4 versuri ale lui Omar Khayyam⁴⁹ (în limba engleză). Regina Elisabeta, îmbrăcată în alb, în apartamentele sale din Palatul Regal din București. Este înconjurată de tineri curteni și doamne de onoare care se ocupă de diferite activități culturale. Autor Mandy. Cotă F V 14. Număr inventar 444847. Donat de Dna Mandy. Număr BVAU 2813. Fotografie pe suport de carton care o înrămează. Format 30x24 cm fotografia, 48x42 cm dimensiunea incluzând suportul din carton.

175. *Cântecul „la Regina”, cu autograf în românește, cuprinde portretele Reginei la pian și al doamnelor Leria Zosima⁵⁰, Băicoianu⁵¹, Mavrogheni⁵², Bengescu, al domnișoarelor Theodorini...și al D-lor Dinicu⁵³, Enescu⁵⁴, etc.* Tablou al unui

⁴⁹ Omar Khayyam (1048-1131), poet, matematician, filosof și astronom persan.

⁵⁰ Carlotta Leria Zossima (1857-1924), originară din Iași, născută în familia Pester-Wirth. Soprana și profesoară de canto, primadonna Operei Italiene din București.

⁵¹ Eufrosina Băicoianu a fost Doamnă de Onoare a Reginei Elisabeta între anii 1913-1916.

⁵² Olga Mavrogheni, născută Catargi, soția diplomatului Petru Mavrogheni. Doamnă de Onoare a Reginei Elisabeta între anii 1870-1884 și Mareșal al Curții Reginei între anii 1884-1916.

⁵³ Dumitru Dinicu studiasse violoncelul la Viena; coleg la Conservator și prieten cu George Enescu.

matineu muzical în apartamentele Reginei din Palatul Regal de la București. Regina la pian, îmbrăcată în alb, cu o fetiță alături. Bărbații cântă la vioară, iar o domnișoară cântă la harpă. Autograful Reginei, în românește (*Elisaveta*), însoțit de câteva versuri ale poetului Vasile Alecsandri. Autor Mandy. Cotă F V 15. Număr inventar 444848. Donat de Dna Mandy. Număr BVAU 2814. Fotografie pe suport de carton care o înrămează. Format 30x24 cm fotografia, 48x42 cm dimensiune totală. Stare parțial deteriorată, lipsește o bucată mare din colțul dreapta-jos al suportului de carton, care afectează partea de sfârșit din autograful Reginei. Se poate distinge totuși în mod clar litera „v” din nume, ceea ce demonstrează că semnătura este în limba română.

176. *M.S. Regina Elisabeta cu diverși artiști și artiste și doamne de onoare; posedă autograful reginei.* Tabloul unui alt matineu muzical în apartamentele Reginei din Palatul Regal de la București. Doamnele de onoare au alături copii, în jur sunt așezate multe păpuși. Regina este îmbrăcată într-o rochie din dantelă albă. Regina semnează în englezește (*Elisabeth*), lângă două versuri în limba franceză ale poetului Béranger⁵⁵. Autor Mandy. Cotă F V 16. Număr inventar 444849. Donat de Dna Mandy. Număr BVAU 2812. Fotografie pe suport de carton care o înrămează. Format 30x24 cm foto, 48x42 cm dimensiune totală. Stare generală bună, ușor deteriorată, 3 colțuri ale suportului de carton lipsă.

177. *Ferdinand de Hohenzollern.* Autor A. Jhalsky, pe verso ștampila acestuia. Cotă F IV 19. Număr inventar 444851. Număr BVAU 4873. Încadrată de carton gros, sub formă de tablou. Format 48x33 cm. Stare bună (prezintă două tăieturi).

178. *Regele Carol, Regina Elisabeta, Principele Ferdinand, Principesa Maria și Împăratul Franz Joseph împreună cu suitele lor, la Sinaia.* În spatele lor, ghirlande de verdeață atârinate de o streășină. [1896]. În Registrul bibliotecii este înscris ca autor Brand, dar pe fotografie este numit Mandy. Cotă F V 19. Număr inventar 444852. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2738. Format 48x36 cm.

179. *Cuibul Principesei Moștenitoare Maria în Parcul Foișorului.* 1898. Titlul este însemnat olograf de către V. A. Urechia, împreună cu numele fotografului. Autor Brand. Cotă F V 20. Număr inventar 444853. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 3438. Fotografie pe suport de carton. Format 50x36 cm.

180. *Curtea română și înalții oaspeți, cu curtea lor. Fotografie oblongă. La baza unor stânci.* Regele Carol, Regina Elisabeta, Principele Moștenitor Ferdinand, Principesa Moștenitoare Maria și însoțitorii, plimbare pe stânci la Sinaia. Autor

⁵⁴ George Enescu (1881-1955), compozitor, violonist, pedagog, pianist, dirijor considerat cel mai important muzician român.

⁵⁵ Pierre-Jean de Béranger (1780-1857), poet și șansonetist francez.

Brand. Cotă F V 25. Număr inventar 444858. Donat de V. A. Urechia. Număr BVAU 2662. Fotografie cu ramă-suport de carton. Format 50x35 cm.

181. *10 mai*. Serbarea jubiliară de la 10 Mai 1881. Regele Carol și Regina Elisabeta sunt înconjurați de membrii Guvernului, de reprezentanți ai Armatei și ai Bisericii, de membri ai Parlamentului, Curtea Regală și alți distinși oaspeți. Posibil o fotografiere după gravură. Cotă F V 35. Număr inventar 444868. Număr BVAU 4450. Format 52x44 cm.

182. *Une colonne élevée en l'honneur de SM Charles I Roi de Roumanie*. Coloană monumentală în onoarea Regelui Carol I, probabil din marmură albă, cu placă inscripționată: „Cette colonne a été élevée en l'honneur de Sa Majesté Charles I Roi de Roumanie qui le 5/17 Mai 1894 a daigné inaugurer la coupure du 8 au 18 milliaire”. Refotografiere. Cotă F V 36. Număr inventar 444869. Donat de Dna C. Pencovici. Număr BVAU 4618. Format 54x42 cm.

183. *Ferdinand Principele României și Familia Regală la Sinaia*⁵⁶. Principele Ferdinand și Principesa Maria în trăsură. Autor A. Brand. Cotă F V 39. Număr inventar 444872. Format 50x40 cm. Fotografia este așezată pe suport de carton negru cu margini aurite.

184. *Regele Carol I, în picioare, în aer liber, cu chipiul în mână*. Castelul Peleş în fundal. Sub imagine, cu litere caligrafice, două citate din *Testamentul Regelui Carol Cel Mare*, o ultimă salutare către armată și una către popor. Asociația Fotografilor Patriotice. Cotă F V 42. Număr inventar 444875. Fotografie imprimată pe carton. Format 60x40 cm. Stare ușor deteriorată, colțul din dreapta-jos lipsă, ceea ce afectează citirea numelui fotografului.

185. *Grupul MMLL cu împăratul Franz Joseph și cu suitele lor, așezați în piramidă pe o stâncă*. Sinaia, 1896. Autor Jhalski. Cotă F V 43. Număr inventar 444876. Donat de V.A. Urechia. Număr BVAU 2658. Format 62x50 cm.

186. *Regele Carol inspectează detașamentul condus de către Principele Ferdinand*. Statul Major al detașamentului prezintă salutul. La o parte, Principesa Maria însoțită de o doamnă de onoare și de către un militar. Sub imaginea principesei este înscris olograf cu cerneală de către V. A. Urechia cuvântul „moștenitoarea”. Sub imaginea militarului este scris numele „Vlădescu”⁵⁷. Pe verso, în creion: [*Inspectarea detașamentului de vânători, Sinaia, 1894*]. Autor Alfred Brand. Cotă F V 46. Număr inventar 444879. Format 65x38 cm. Stare excelentă. Pe suport de carton.

⁵⁶ De fapt, parte din vizita Familiei Regale la Bușteni.

⁵⁷ Cel mai probabil este vorba de generalul Matei Vlădescu (1835-1901) care din anul 1892 fusese numit șef al Statului Major Regal și șef al Casei Militare a Regelui.

187. *Pavilionul Reginei de pe malul Mării Negre, la Constanța*⁵⁸. Pe verso: „Union Postale Universelle. Editura I. Antoffe, Constanța”. Cotă F-I-1601-1650. Număr inventar 448571. Format 13x9 cm.
188. *Castelul de vânătoare în Poiana Ițcanilor, județul Câmpulung Moldovenesc. Darul de nuntă al Bucovinei AA.LL.RR. Principelui Moștenitor Carol și Principesei Elena*⁵⁹. [1921]. Pe verso: „Atelier artistic S. Brüll Cernăuți”. Cotă F-I-1601-1650. Număr inventar 448577. Format 13x9 cm.
189. *Palatul Principelui Ferdinand*. Pe verso: „Editura Librăriei Socec, Jași”. Cotă F-I-1551-1600. Număr inventar 448586. Format 13x9 cm.
190. *Sinaia, Hotelul Băilor*. [1930]. Autor D. Weiss, București. Cotă F-I-1551-1600. Număr inventar 448587. Format 14x9 cm.
191. *Palatul Regal din București*. Cotă F-I-1601-1650. Număr inventar 448613. Format 13x9 cm.
192. *București, Palatul Regal*. [1911]. Cotă F-I-1601-1650. Număr inventar 448614. Format 13x9 cm.
193. *Sinaia, Bulevardul Ferdinand*. Pe verso: „Union Postale Universelle. Editura Ad. Maier & D. Stern”. Autor A. Duschek. Cotă F-I-1601-1650. Număr inventar 448627. Format 13x9 cm.
194. *Serbările jubiliare pentru 40 de ani de domnie a Regelui Carol I și Reginei Elisabeta. Defilarea Micilor Dorobanți*. Regele și Regina privesc defilarea alături de Curtea Regală. București [1906]. Pe verso: „Editura Depositului Universal, București”. Cotă F-I-1651-1700. Număr inventar 448640. Format 14x9 cm.
195. *Podul Hohenzollern, Köln*. Pe verso: „Heiss & Co., Graph.”. Cotă F-I-1651-1700. Număr inventar 448657. Format 13x9 cm.
196. *Sinaia, Castelul Pelișor*. Autor Dan Ioan Dinescu. Cotă F-I-1727. Număr inventar 449222. Format 14x10 cm.
197. *Sinaia, Castelul Peleş*. Autor Dan Ioan Dinescu. Cotă F-I-1727. Număr inventar 449222. Format 14x10 cm.
198. *Castelul Bran*. Autor Dan Ioan Dinescu. Cotă F-I-1727. Număr inventar 449222. Format 14x10 cm.

⁵⁸ Carte poștală. Idem pozițiile 188-205.

⁵⁹ Prințesa Elena a Greciei și Danemarcei (2 mai 1896, Atena – 28 noiembrie 1982, Lausanne). S-a căsătorit cu Principele Moștenitor Carol la 10 martie 1921 la Atena. Pe 25 octombrie 1921 se naște singurul lor copil, Mihai. Între anii 1921-1925 va purta titlul de Prințesă Moștenitoare. În urma divorțului de soțul său din 21 iunie 1928, între anii 1925-1940 va purta titlul de Prințesă a Greciei și României. O dată cu cea de-a doua urcare pe tron a fiului ei, între anii 1940-1982 va purta titlul de Regină-Mamă a României.

199. *Balcic: Palatul rezidențial al Reginei Maria. Detaliu turnuleț.* Pe verso: „Baltchik. Le Palais”. Cotă F-I-1806. Număr inventar 476024. Donat de Oprea Nedelcu. Format 15x11 cm.
200. *Balcic: Palatul rezidențial al Reginei Maria. Aripă a Palatului, cu turnuleț.* Pe verso: „Baltchik. Le Palais”. Cotă F-I-1806. Număr inventar 476025. Donat de Oprea Nedelcu. Format 15x11 cm.
201. *Balcic: Palatul rezidențial al Reginei Maria. Vedere asupra iazului din curtea interioară.* Pe verso: „Baltchik. Une partie du Palais”. Cotă F-I-1806. Număr inventar 476026. Donat de Oprea Nedelcu. Format 15x11 cm.
202. *Balcic: Palatul rezidențial al Reginei Maria. Vedere asupra capelei Palatului.* Pe verso: „Baltchik. L'église du Palais”. Cotă F-I-1806. Număr inventar 476027. Donat de Oprea Nedelcu. Format 15x11 cm.
203. *Balcic: Palatul rezidențial al Reginei Maria. Detaliu asupra terasei Palatului.* Pe verso: „Baltchik. Une partie du Palais”. Cotă F-I-1806. Număr inventar 476028. Donat de Oprea Nedelcu. Format 15x11 cm.
204. *Balcic: Palatul rezidențial al Reginei Maria. Detaliu al curții interioare.* Pe verso: „Baltchik. Une partie du Palais”. Cotă F-I-1806. Număr inventar 476029. Donat de Oprea Nedelcu. Format 15x11 cm.
205. *Balcic: Palatul rezidențial al Reginei Maria. Vedere panoramică asupra Palatului.* Pe verso: „Baltchik. Le Palais”. Cotă F-I-1806. Număr inventar 476030. Donat de Oprea Nedelcu. Format 15x11 cm.

5. Documente olografe

206. *Decret regal nr.3382/1889.* Regele Carol I autorizează Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice să accepte donația bibliotecii domnului V. A. Urechia compusă din 3000-3500 volume către liceul din orașul Galați și înființarea „Bibliotecii Urechia”. Dat la 7 decembrie 1889 la București. Documentul este copie olografă, iar pentru a atesta conformitatea cu originalul este semnată de către Șeful biroului Tribunalului București. Originalul a fost semnat de Regele Carol și de Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice Th. Rossetti. Semnăturile acestora sunt reproduse pe copie. Cotă Pach. XII/24. Număr inventar 445654.
207. *Facsimile de scrisoarea alteței Sale Ferdinand, Principe al României, moștenitor presumptiv al Coroanei adresată Președintelui Senatului.* Principele Moștenitor Ferdinand trimite răspunsul său de mulțumire Președintelui și membrilor Senatului pentru votul acestora, conform art. 76 din Constituție, de a-l include în apelul nominal al Senatului. Hotărârea Senatului a fost luată pe data de 14 martie (stil vechi) 1889, data aniversării proclamării Regatului. Scrisoarea de răspuns a Principelui Ferdinand a fost semnată cu data de 27 martie 1889, la Cannes. Documentul este scris în limba română pe stil vechi. Prima pagină, cu titlul, este

tipărită cu litere caligrafice, iar conținutul este olograf, cu cerneală neagră. Scrisoarea se încheie cu semnătura în facsimil a Principelui Ferdinand. Cotă MS III 164. Număr inventar Cat.4/4912 sau 379321.

208. *Toastul autograf al MS Regelui în onoarea Corpului didactic, 2 iunie 1876, Cotroceni*: „Ridic acest pahar în onoarea învățaturii noastre naționale și în sănătatea acelor care sunt chemați a o răspândi. Urez ca silințele corpului profesoral să fie încununat cu un deplin succes, asigurând astfel tăria și prosperitatea scumpei noastre Țări”⁶⁰. Pe hârtie groasă maron, format A5, cu cerneală neagră. Cu însemnare de către V. A. Urechia: „Toast autograf purtat de MS Carol I la banchetul dat profesorilor de toate treptele în 2 iunie 1876 la Cotroceni”. Cotă MS II 300. Număr inventar Ca/20775 sau 442226.

209. V. A. Urechia către Principele Ferdinand – concept telegramă: „*A. Regale Principele Moștenitor, Peleş. Bătrânul învățător al Istoriei Românilor scrie din [indesc] ce nădejde pune țara în urmașul lui Carol I^{ul}. De aceea, deși bolnav, nu lasă să treacă ocazia serbării de astăzi fără de a ura Alteței Voastre Regale ani mulți fericiți împreună cu Augusta Doamnă*”. Text olograf, original. Cel mai probabil această telegramă de felicitare a fost trimisă cu ocazia căsătoriei dintre Principele Ferdinand și Principesa Maria de Edinburgh și venirea lor în țară. Cotă MS II 500. Număr inventar 442405.

210. *Proclamația Regelui Carol I cu prilejul împlinirii a 25 de ani de la urcarea pe tronul României. 10 mai 1891*: „*Noi, Carol I^{ul}, Rege al României, la chemarea poporului român, care s-a rostit prin plebiscitul de la 8/20 Aprilie 1866 și prin votul dat de reprezentanții săi, în Adunarea electivă din 1/13 Mai același an, plecat-am de la Castelul strămoșesc, de la obârșia Dunării și încredințându-ne destinului acestui popor și valurilor bătrânului fluviu, călcat-au piciorul Nostru petru prima dată, în 8/20 Mai, pământul românesc, la Turnu Severin, în acele locuri pe unde cu mai bine de 17^{1/2} secole înainte înaintaseră în Dacia și înșiși străbunii poporului Român. La 10/22 Mai același an, locotenența Domnească, Guvernul țării, întreaga națiune, Ne-au primit sărbătorește la prima intrare a noastră în capitala București. Cea întâie stăruință a Noastră, urcându-Ne pe tronul României, fost-a de a asigura națiunii române o cale de evoluție, liniștită pe cât activă, largă pe cât înțeleaptă, cumpătată pe cât neîmpiedecată, spre idealul de dreptate, de libertate și de cultură. Pentru acestea cu hotărât cuget jurat-am în 30 Iunie 1866 [indesc] constituției alcătuită în Adunarea națională de toate partidele politice, toate deopotrivă voind binele patriei. Sub scutul acestui act fundamental România începu a păși, [indesc] și harnică, spre idealul său, când iată sosiră zile grele: Războiul izbucni între Rusia și Turcia și ogoarele noastre fură din nou în pericol de a fi pustiite de luptele străine*

⁶⁰ În limba română, stil vechi. S-a făcut adaptarea textului.

înverșunate. Întăriți de credința în Dumnezeu, Noi am luat locul Nostru în fruntea oștirii Române, și am înfruntat pericolul. Țara sprijinită pe vitejia oștirii Noastre și pe devotamentul Domnitorului ei, puse atunci capăt situației politice [...] ⁶¹. [actul va fi semnat de] Rege, Regina Elisabeta, Principele Moștenitor Ferdinand, Miniștrii din Guvernul de la acea dată, Mitropolitul Primat al României, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, Președinții Înalțelor Curți de Casație și Justiție și a celor de Conturi, Miniștrii care mai erau în viață dintre cei din Guvernul din Mai 1866, Miniștrii care au semnat jurământul Regelui pe Constituție, Miniștrii din timpul Războiului de Independență, Miniștrii care l-au încoronat la 1881 pe Rege cu Coroana de oțel, Rectorii Universităților din București și Iași și ale Primarilor din aceste două Capitale ale Noastre. Ordonăm ca acest pergament să se păstreze în Arhiva Statului din București, iar un al doilea pergament (cu identic text și semnăturile Noastre autografe) ⁶² să se păstreze în Arhiva Statului de la Iași, dându-se copii identice și la toate Instituțiunile de cultură: Academie, biblioteci, Ateneu și Universități, spre amintirea serbării de astăzi, dar mai ales a binecuvântării și protecțiunii ce Dumnezeu a dat României în acești 25 de ani, cât El, în prea măritele și sfântele sale decrete, Ne-a acordat până astăzi pentru a conduce spre destinele sale pe viteazul și binecredinciosul Nostru popor. Semnat-am acest act astăzi în zece Maiu anul o mie opt sute nouăzeci și unu, în fața Altarului sfânt din Mitropolie, în Capitala Noastră București”. Copie în cerneală neagră, cu însemnări olografe ale lui V. A. Urechia la sfârșitul actului. Istoricul a însemnat locul unde trebuia să semneze documentul fiecare personalitate în parte. Primele 2 însemnări sunt scrise în limba franceză: „Place pour les signatures des Monarques, Place pour la signature de Ministres actuels”. Celelalte sunt în limba română: „Mitropolit Primat al României, Mitropolit al Moldovei și Sucevei, Guvernul din 1866, Guvernul sub care M. Sa a prestat jurământul pe Constituțiune, Guvernul din timpul Războiului de Independență, Guvernul de la 10/22 Mai 1881, Rector Universitatea București/Iași, Primarii”. V. A. Urechia nu a listat semnăturile Președinților Curților. Pe lateral există o însemnare indescifrabilă. Cotă Pac. XXXII/35. Număr inventar 445729. Arhiva XXIV.

211. *Note pentru a servi la redactarea actului de fundațiune [al Casei de Depuneri și Consemnațiuni]* ⁶³. Cuprinde textul complet al actului final, olograf, cu un scris ordonat (probabil al secretarului lui V. A. Urechia), apoi schița cu scris neîngrijit al lui Urechia, apoi o schiță sau chiar discursul rostit de Regele Carol la acea ocazie, tot în scrisul lui Urechia. Arhiva CXVIII, Număr inventar 473783.

⁶¹ Pagină/pagini lipsă.

⁶² Text tăiat în însemnarea originală.

⁶³ A se consulta item nr. 71 pentru actul final.

6. Manuscrisul primei biografii românești a lui Carol I de Hohenzollern

Două dintre cele mai valoroase piese din patrimoniul Bibliotecii „V. A. Urechia” sunt prima biografie românească a lui Carol de Hohenzollern: *Carol I. Domnitoriul Românilor*⁶⁴, dar mai ales manuscrisul acestei lucrări: *Biografia M.S. Carolu I, manuscriptul care a servit la tipărirea din 1868, cu note și corecturi ale M. S. Domnitorului*⁶⁵. Biografia este opera istoricului V. A. Urechia, scrisă și rescrisă între anii 1866-1867, manuscrisul cuprinzând în mod excepțional câteva pagini redactate olograf chiar de către noul principe domnitor al țării române. Aceste două lucrări prezintă o importanță națională istorică și patrimonială deosebită.

Manuscrisul este un bruion redactat în caiet, copertile fiind din carton presat de culoare verde, format 37x22 cm. Manuscrisul prezintă un sigiliu (1,5x2 cm) din ceară roșie de care este atașat un șnur din fir răsucit din bumbac de culoare roșu și alb. Lipsește cotorul, care a fost din piele maro. Lucrarea cuprinde patru seturi distincte de texte și scrisuri. Mai întâi ni se arată însemnările inițiale ale autorului, scrise în cerneală neagră. Acestea sunt pe alocuri foarte complete și elaborate, iar pe alocuri au lipsuri. Astfel, un element extrem de important și de valoros pentru conținut îl constituie notările olografe ale Principelui Carol. Foile sale olografe sunt anunțate printr-o notă a lui V. A. Urechia. Paginile scrise exclusiv de mâna Principelui Carol sunt în număr de 4, în limba franceză și cu cerneală neagră, cu scris ordonat, conținând date biografice și de genealogie a familiei princiare de Hohenzollern.

7. Prima biografie românească a lui Carol I

Lucrarea biografică a principelui Carol de Hohenzollern a fost tipărită în anul 1868 cu titlul schimbat față de cel al manuscrisului, „*Carol I Domnitoriul Românilor*” fiind în manuscris doar titlul primului capitol. Lucrarea tipărită nu are menționat numele autorului. Lucrarea tipărită se prezintă în format mare, de album (aproximativ 40x30 cm) și este compusă din 64 de pagini de text, cuprinzând și două ilustrații, una fiind un portret al tânărului Principe Carol, iar cea de-a doua o ilustrație a castelului familiei de Hohenzollern. Coperta nu prezintă titlu, ci doar cifra regală⁶⁶. Prima propoziție a fiecărui capitol începe cu o literă ornamentată, desenată cu cerneală roșie, restul textului fiind scris cu cerneală neagră.

⁶⁴ București, Tipografia Lucrătorilor Asociați, Pasagiul Român, MDCCCLXVIII. Cota VI 48, număr inventar 080.072, număr Catalog Urechia 561.

⁶⁵ Cotă V.50, număr inventar 390.918.

⁶⁶ Cifra regală, folosită pentru însemnarea obiectelor care aparțineau regelui și casei regale, aplicată pe scrisorile și cărțile acestuia, era formată din inițiala numelui regelui. Cifra lui

Lucrarea biografică atinge toate punctele vieții lui Carol de Hohenzollern, de la data și locul nașterii, părinții și descendența din marile familii princiare europene, educația primită, pregătirea militară, călătoriile până la momentul apelului națiunii române și a venirii sale în țară, incluzând și primii ani de activitate a principelui. Lucrarea biografică, care era fără îndoială menită să îl facă cunoscut poporului pe noul său conducător, se încheie cu o ilustrație a motto-ului *Nihil Sine Deo*⁶⁷ înscris pe o panglică ce înconjoară un mănunchi de flori.

8. Tipărituri referitoare la Regalitate

La Roumanie. Almanah asupra României, cu prefață scrisă de Regina Maria (pp.1-10). Alte articole de: N. Iorga, Take Jonesco, Marie Jonnesco. Comandată de Marie Jonnesco, tipărită la Paris, 1922. Donat de Primăria urbei Galați, județul Covurlui. Cotă CS V 2526. Număr inventar 442618.

Calendarul pentru toți fiii României. Ediția jubiliară din anul 1906, cu ocazia împlinirii a 40 de ani de domnie a Regelui Carol I.

Albumul Armatei Române cu titlul *Armata Română marelui ei căpitan*. Autori Al. Antoniu și lt. Eliad, editura Socecu & Co. București. Format 35x46 cm. A fost oferit regelui Carol I la aniversarea a 25 de ani de la intrarea României în Războiul de Independență. Prima parte conține peste 250 de imagini cu membrii Casei Regale, Șefii de Stat Major, toate unitățile și școlile militare împreună cu comandanții, cazarmile, armamentul și tehnica de luptă. Partea a doua a albumului conține istoricul fiecărei unități, numele comandanților, luptele întreprinse, decorații, patronii spirituali în limbile română, franceză și germană.

9. Actul de proclamare a Regatului României

În patrimoniul Bibliotecii „V. A. Urechia” din Galați, grație eforturilor istoricului care a fondat această instituție, se regăsește o litografie documentar-artistică a Actului de Proclamare a Regatului României. Litografia are semnătură în afara cadrului, în colțul din dreapta-jos: *G. Voneberg*⁶⁸, *București, 1881*. Ea este o copie a actului original și are dimensiunile 42x35 cm. Sub textul Actului de proclamare a Regatului se află, în cerneală neagră, semnăturile centrate *Carol* și *Elisaveta*, apoi *Leopold Pr. Héritier de Hohenzollern*. Apoi, pe două coloane,

Carol I era formată din doi C adosați și intercalați și prezenta în partea superioară a simbolului și o coroană.

⁶⁷ A existat însă o greșală de tipărire, iar fraza apare sub forma *Niihl Sine Deo*.

⁶⁸ Gustav Voneberg (Wonneberg) avea în anul 1887 Stabiliment Lithografic în București. Activitatea sa poate fi urmărită în anii 1857-1865, când a realizat o serie de litografii cu portretele domnitorilor români Mihai Viteazul, Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Mihnea Vodă, Constantin Șerban.

semnăturile înalților demnitari. Pe coloana din stânga sunt: Președintele Consiliului Miniștrilor și Ministru al Afacerilor Străine D. Brătianu, Ministru de Finanțe Dimitrie A. Sturdza⁶⁹, Ministru de Război Général Slăniceanu⁷⁰, Ministru de Interne Eugen Stătescu⁷¹, Ministrul Agriculturii, Comerțului și al Lucrărilor Publice Colonel N.C. Dabija⁷², Ministru de Justiție M. Pherekyde⁷³, Ministrul Cultelor și al Instrucțiunii Publice V.A. Urechia. Pe coloana din dreapta sunt: Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Primat al României Calinic⁷⁴, Mitropolit al Moldovei și Sucevei Iosif⁷⁵, Președintele Senatului Dimitrie Ghica, Președintele Adunării Deputaților C.A. Rosetti⁷⁶, Primul Președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție Al. Cretzescu⁷⁷. Textul Proclamației și semnăturile sunt încadrate de un chenar ornamentat cu medalioane reprezentând portrete și scene istorice. Pe frontispiciu se află stema regală cu deviza *Nihil Sine Deo*, încadrate de șase drapele tricolore și o cunună din frunze de laur și măslin. În vârful coloanei din stânga a chenarului este așezat bustul sculptat a lui Decebal, apoi medalioane cu portretele domnitorilor Mircea cel Bătrân și Mihai Viteazul, o minigravură cu subiectul *Unirea Principatelor*, portretul lui Matei Basarab și o altă scenă, denumită *Vlad Țepeș, atac nocturn*. Coloana este încheiată cu inscripția *10 Mai 1877*. Pe partea de jos a chenarului sunt reprezentate două scene, *Bătălia de la Răhova din 1877* și *Serbarea din 10 Mai 1881*. Între ele este reprezentată Columna lui Traian. În vârful coloanei din dreapta se află bustul împăratului Traianus Dacicus; sub acesta sunt portretele domnitorilor Alexandru cel

⁶⁹ Dimitrie Alexandru Sturdza (1833-1914), academician și om politic de orientare liberală. De 4 ori prim-ministru în perioada 1895-1909.

⁷⁰ Gheorghe Slăniceanu (1835-1885), general. În Războiul de Independență a făcut parte din delegația negocierilor de comandament cu Marele Duce Nicolae al Rusiei. Între anii 1876-1883 a ocupat în repetate rânduri funcțiile de Ministru al Apărării Naționale și de Șef al Marelui Stat Major al Armatei.

⁷¹ Eugeniu Stătescu (1836-1905), avocat și om politic de orientare liberală. Membru fondator al Partidului Liberal în 1875 și colaborator apropiat al lui Ion C. Brătianu. A ocupat în repetate rânduri funcția de Ministru al Justiției între anii 1876-1896.

⁷² Nicolae Dabija (1837-1884), militar de carieră, participant la luptele de la Plevna. Ministru de Război în perioada ianuarie-iulie 1879.

⁷³ Mihail Pherekyde (1842-1928), om politic și jurist cu doctoratul în Drept la Paris. Deputat, senator și ministru în repetate rânduri. Membru de seamă al Partidului Liberal.

⁷⁴ Calinic (Constantin) Miclescu (1822-1886), Mitropolit al Moldovei între anii 1865-1875 și Mitropolit-primat al Ungro-Vlahiei între anii 1875-1886. Ia parte la Mișcarea separatistă de la Iași din 3 aprilie 1866.

⁷⁵ Ioan Naniescu Mihalache (1818-1902), călugărit în anul 1835 cu numele de Iosif. Mitropolit al Moldovei din anul 1875.

⁷⁶ Constantin Alexandru Rosetti (1816-1885), membru de frunte al Partidului Liberal și participant al Revoluției de la 1848. De două ori primar al Capitalei. În repetate rânduri Președinte al Camerei Deputaților și ministru.

⁷⁷ Alexandru Crețescu (1825-1885), jurist cu doctorat în Drept la Paris. Președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție între anii 1876-1885.

Bun și Ștefan cel Mare, scena numită *Constituanta 1866*, portretul lui Dimitrie Cantemir, *Bătălia de la Călugăreni* și inscripția *10 Mai 1881*.

Putem presupune că originalul Actului de proclamare a Regatului României și a încoronării Regelui Carol I și a Reginei Elisabeta a fost depus la Arhivele Statului, făcându-se în același timp și o comandă pentru mai multe copii litografiate care au fost semnate olograf și trimise în toată țara la instituțiile de cultură (Ateneu, biblioteci, universități etc) pentru a păstra vie amintirea acestui eveniment deosebit.

10. Documente legate în dosare de arhivă

Arhiva CXVIII (118). Număr inventar 473783. Corespondență oficială și privată adresată lui V. A. Urechia:

1. Societatea Geografică Română⁷⁸, sub Augusta Președinție a M.S. Regelui, își convoacă membrii pentru zilele de 6/18, 7/19, 8/20 martie 1899. Ședințele vor fi prezidate de Regele Carol I.
2. Societatea Geografică Română, sub Augusta Președinție a M.S. Regelui și a Alteței Sale Regale Prințului Ferdinand, își convoacă membrii pentru zilele de 1/13, 2/14, 3/15 martie 1897. Ședințele vor fi prezidate de Regele Carol I.
3. ”Copie după petițiunea adresată Majestății Sale Regelui” de Olga Walerslehen din Galați (fostă chiriașă) în legătură cu tezaurul aflat în subsolul casei de pe strada Ariei nr. 25 și cu obstacolele puse în calea ei de către Simion Duca (noul proprietar). Tipărită, cu însemnare olografă în partea de sus a paginii. Probabil dinainte de 1890 având în vedere ortografia.

Arhiva CXX (120). Nr. inventar 473785, cota indescifrabilă. Corespondență oficială și invitații adresate lui V. A. Urechia:

1. Scrisoare de convocare a membrilor Societății Geografice Române la ședințele din zilele de 13-15 Martie 1893. Ședințele vor fi prezidate de Regele Carol I.
2. Scrisoare de convocare a membrilor Societății Geografice Române la ședințele din zilele de 2-4 Martie 1896. Ședințele vor fi prezidate de Regele Carol I.
3. Raport al Senatului către Regele Carol I, semnat de către raportor Dumitru V. Polizu-Micșunescu⁷⁹.
4. Raport al Senatului către Regele Carol I, semnat de către raportor Gr. G. Tocilescu⁸⁰.
5. *Alteței Sale Regale Prințesei Elisabeta a României*. Odă semnată de G. Demitrescu⁸¹ la 1 Ianuarie 1895, Craiova.

⁷⁸ Astăzi Societatea de Geografie din România. Constituită în iunie 1875 sub președinția Principelui Domnitor Carol.

⁷⁹ Dumitru V. Polizu-Micșunescu (1836-1926), senator în Parlamentul României.

⁸⁰ Grigore Tocilescu (1850-1909), istoric și epigrafist, membru titular al Academiei Române. Senator conservator în Parlamentul României în mai multe mandate.

6. *Majestății Sale Elisabeta Regina României, spre semn de profundă venerațiune și devotament*. Odă semnată de G. Demitrescu, 27 Iulie 1897, București.
7. *Însoțirea ASR Principelui Ferdinand de România cu ASR Principesa Maria de Edimburg*. Odă semnată de Melidon⁸².
8. *Programa pentru primirea Altețelor Lor Regale Principele și Principesa de România*. Programul detaliat pentru zilele de 23-26 ianuarie 1893.
9. Scrisoare adresată Regelui Carol I de către Consiliul de Administrație al Societății Pensionarilor Civili și Militari, aproximativ din ianuarie/februarie 1895, prin care aceștia apelează la Rege pentru modificarea legilor pensiilor și funcționarilor publici, cu o argumentare vastă. Autocolant dactilografiat adăugat pe prima pagină a scrisorii cu o atenționare pentru Ministrul Finanțelor și cu puternica recomandare de a se lua în atenție modificările propuse de către expeditorii memoriului. Mesajul este semnat cu numele *Carol*⁸³.

11. Copia unei schițe a Reginei Maria

Diferite copii cu creionul după schițele executate pe pereții camerei Mănăstirii Sinaia de către M. S. Regina. Face parte dintr-o serie de 6 lucrări cu Numărul de catalog 4901/06, din care primele 5 lipsesc. Schița nr. 4906 reprezintă un călăreț în uniformă militară, privit din profil. Cotă G I 1050, Număr inventar 473435, Număr catalog 4906.

12. Basorelieful reprezentându-i pe Regele Carol I și Regina Elisabeta ai României și pe împăratul Franz Joseph al Austro-Ungariei

În anii 1948-1949 o mare parte a valorosului patrimoniu al Bibliotecii „V. A. Urechia” a fost predat Muzeului de Istorie din Galați, dar un basorelief înfățișând pe Regele Carol I, Regina Elisabeta și pe împăratul Franz Joseph al Austriei a reușit să treacă neobservat și, din fericire, poate fi astăzi admirat, așezat la loc de cinste, în cadrul secției *Colecții Speciale* a bibliotecii.

Autorul basoreliefului este Jean-Jules-Antoine Lecomte du Nouÿ (1842-1923), pictor orientalist și sculptor, fratele lui Émile-André Lecomte du Nouÿ, arhitectul Curții, pe care între anii 1875-1914 regele Carol I-a însărcinat cu

⁸¹ George Demitrescu, Administrator Clasa a II-a din Regimentul 26 Dorobanți Craiova. Se păstrează la Biblioteca Academiei Române diverse poeme și poezii compuse de acesta între anii 1890-1906.

⁸² George Radu Melidon (1831-1897), poet, prozator și traducător. Între anii 1862-1864 este director general al Învățământului din România, apoi revizor și inspector școlar în mai multe județe, ocupându-se îndeaproape de dezvoltarea învățământului sătesc.

⁸³ Dactilografiat și nu semnat olograf, se poate însă constata după analiza frazelor că mesajul este într-adevăr al Regelui.

restaurarea mai multor edificii religioase, dar și a Castelului Peleş. În timpul șederilor sale în România el va realiza și două perechi de portrete oficiale ale suveranilor români⁸⁴ pentru anticamera Sălii Tronului Palatului Regal din București⁸⁵ și pentru aula Universității din Iași⁸⁶. O pictură de-a sa reprezentând-o pe *Carmen Sylva inspirată de Muza poeziei* domina o sală de muzică în stil neo-Tudor a Castelului Peleş⁸⁷. Antoine Lecomte du Nouÿ a mai realizat un portret-bust al Reginei, unul al Principesei Moștenitoare Maria, un bust în teracotă al Regelui Carol⁸⁸, precum și multe schițe pregătitoare pentru mari compoziții istorice amintind fondarea Castelului Peleş, rămase nerealizate, și mici peisaje ale Sinaiei. Pe lângă lucrările plastice, Antoine Lecomte du Nouÿ a realizat la Curtea României și două basoreliefuri: unul comemorând manevrele româno-ruse (rămas doar în ghips, în stadiu de proiect) și basorelieful comemorând vizita împăratului Franz Joseph la Sinaia, care se află în holul de marmură al Peleşului⁸⁹. Comanda pentru acesta din urmă se pare că i-a fost înaintată sculptorului de către primul-ministru D. A. Sturdza. Se pare că s-au comandat, altui sculptor de această dată, și 3 copii din bronz ale basoreliefului: una pentru împăratul Franz Joseph, una pentru Academia Română și una pentru o stâncă din Sinaia care primise numele suveranului austriac. Se pare că mulajul acestei plăci nu s-a pierdut și este cel pe care istoricul V. A. Urechia l-a adus la Galați pentru Muzeul Fundațiunii Urechia. Singurele informații din arhivele istorice ale bibliotecii sunt două procese-verbale de inventariere, unul din anul 1940 și unul din 1953⁹⁰.

Basorelieful este lucrat pe o placă de gips de dimensiunea 110x110 cm și este format dintr-un portal susținut de 2 pilaștri ionici. Este datat *MDCCCXCVI* (1896) și îi înfățișează pe împăratul Franz Joseph al Austro-Ungariei, pe Regina Elisabeta și pe Regele Carol I ai României. Împăratul este reprezentat în partea stângă, cu coroană de lauri, îndreptat către efigiile reunite ale monarhilor români; Regina Elisabeta poartă o coroană regală. Cei doi suverani au mâinile împreunate, în semn de fraternitate. Sub fiecare dintre ei este reprezentată stema statului său: stema imperială a Austro-Ungariei și stema Regatului României. Deasupra celor 3 busturi

⁸⁴ Badea-Păun, Gabriel, *Carmen Sylva. Uimitoarea regină Elisabeta a României*, București, Editura Humanitas, 2010, p.218.

⁸⁵ Se păstrează și astăzi în depozitele Castelului Peleş, dar într-o stare deteriorată.

⁸⁶ Probabil distruse după anul 1948.

⁸⁷ Ibidem, p.135. O alternativă a numelui tabloului este *Carmen Sylva ascultând vocile pădurii*. Pentru mult timp acesta a fost cel mai cunoscut portret al Reginei în Occident, în urma expunerii sale la Salonul Societății Artiștilor Francezi din Paris.

⁸⁸ Se pare că nu s-a păstrat nici una dintre aceste lucrări.

⁸⁹ Ibidem, p.219.

⁹⁰ Oneț, Valentina, *Comori redescoperite. Un basorelief regal* în: Axis Libri, An VII, nr. 22, martie 2014, p.7.

este cioplită inscripția: *QUOD FRANCISCUS JOSEPHUS IMP. AUSTRIAE REX UNGARIAE ET CAROLUS I REX ROMANIAE ET REGINA ELISABETHA ANNO MDCCCXCVI DIE XVIII/XXX MENS SEPTEMB HUC UNA SE CONTULERUNT VII AD POSTEROS REMEMORIA PERMANERET CAROLUS REX MONUMENTUM CONSTITUI IUSSIT ANNO REGNI XXX*⁹¹.

Basorelieful evocă un eveniment important pentru monarhii români, dar și pentru popor – vizita împăratului austriac în România din perioada 16/28 – 18/30 septembrie 1896, atunci când a fost semnat protocolul de prelungire a tratatului secret austro-ungaro-român⁹², care prevedea, printre altele, și măsuri de întărire a armatei române, evidențiindu-i importanța în această alianță.

BIBLIOGRAFIE

Badea-Păun, Gabriel, *Carmen Sylva. Uimitoarea regină Elisabeta a României*, București, Editura Humanitas, 2010.

Calendarul pentru toți fiii României din anul 1906, ediția jubiliară.

Catalogul General al Bibliotecii Publice „V.A. Urechia” din urbea Galați (1890-1901), 3 volume, București, Imprimeria Statului, 1899-1901.

Oneț, Valentina, *Vizita Regelui Carol I la Galați și donația regală către Biblioteca „V. A. Urechia” (1893)*, în: *Buletinul Fundației Urechia*, Anul 7, numărul 10, Noiembrie 2009, pp.36-46.

Oneț, Valentina, *Comori redescoperite. Un basorelief regal* în: *Axis Libri*, An VII, nr. 22, martie 2014, pp.6-7.

⁹¹ Traducere aproximativă: *Francisc Iosif, împăratul Austriei, regele Ungariei și Carol I, regele României, și regina Elisabeta în anul 1896 ziua 18/30 luna septembrie aici împreună au contribuit ca amintirea să rămână posterității. Regele Carol a ordonat punerea monumentului în anul 30 al domniei.*

⁹² Cristescu, Sorin, *Carol I și politica României (1878-1912)*, București, Editura Paideia, 2007, p.172.